

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e @minjenv.nl
Verzonden: donderdag 19 november 2020 11:01
Aan: 5.1.2e (Parket-Generaal); 5.1.2e (FP 5.1.2e); 5.1.2e (UITVOERINGSBELEID); 5.1.2e @minjenv.nl; 5.1.2e @minjenv.nl
CC: 5.1.2e (PaG Den Haag); 5.1.2e (UITVOERINGSBELEID); 5.1.2e @minjenv.nl
Onderwerp: WODC-onderzoek wenselijkheid van zelfonderzoek door advocaten in strafzaken en meewerken
Bijlagen: 20200722 IntakeformulierWODC - onderzoek naar voor- en nadelen zelfonderzoek en naar meewerken.doc

Besten,

Graag bericht ik jullie dat vandaag duidelijk is geworden dat het WODC volgend jaar het onderzoek zal gaan oppakken om de voor- en nadelen van zelfonderzoek door advocaten alsook naar meewerken. Zie volledigheidshalve het afgestemde, eind juli jl. ingediende verzoek daartoe.

Het WODC zal t.z.t. op de lijn komen met een startnotie. Die stem ik uiteraard met jullie af.

Met vriendelijke groet, 5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M 06 5.1.2e
5.1.2e @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

WODC- vragenlijst Inventarisatie Onderzoekwensen t.b.v. onderzoeksprogrammering 2020

Datum:

PM juli 2020

(Werk)titel onderzoeksproject:

Onderzoek naar voor- en nadelen van zelfonderzoek en zelfmelden door bedrijven

1. Gegevens invuller/te benaderen contactpersoon van de beleidsdirectie:

naam: 5.1.2e

DG/afdeling: DGRR/DRC/F&O

tst.nr.: 06-5.1.2e

2. Verantwoordelijk MT-lid van de beleidsdirectie:

naam: 5.1.2e

tst.nr.: 06-5.1.2e

3. Wat is het te onderzoeken onderwerp/verschijnsel/(beleids)problematiek?

Onderzoek kent twee delen.

Het eerste deel dient zich te richten op de voor- en nadelen van zelfonderzoek en daarbij, onder andere, mee te nemen de betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de resultaten van dergelijk zelfonderzoek voor opsporingsinstanties en het Openbaar Ministerie en de vraag op welke wijze dit zelfonderzoek zou kunnen worden gereguleerd. Onder zelfonderzoek wordt verstaan dat van (financieel-economische) criminaliteit verdachte bedrijven gebruik maken van onderzoek dat wordt uitgevoerd door advocaten, die zijn ingehuurd door de betrokken bedrijven zelf. In de analyse over het zelfonderzoek dienen ook forensisch accountants door verdachte bedrijven te worden meegenomen.

Tweede deel is gericht op de wijze waarop om zou kunnen gaan met zelfmeldingen door bedrijven op het terrein van financieel-economische criminaliteit. In Nederland bestaan hier geen afgebakende kaders voor, behalve dat het OM en de rechter dit kunnen meenemen in respectievelijk de strafeis en strafoplegging. In andere landen (5.1.2a) bestaan hiervoor specifieke kaders, waardoor medewerking van het bedrijf duidelijke randvoorwaarden kent en specifieke resultaten (voordelen) voor het bedrijf tot gevolg kan hebben.

4. Wat is de aanleiding voor het onderzoek?

Deel een: zelfonderzoek

In een op 2 juli jl. door de Tweede Kamer aangenomen motie¹ is verzocht om een onafhankelijk onderzoek naar de voor- en nadelen van zelfonderzoek. De motie is een reactie op een drietal set Kamervragen² van dezelfde indieners, van Nispen (SP) en Groothuizen (D66), over dit onderwerp. Aanleiding is een interview van het OM, dhr. 5.1.2e, in het FD van 4 juni 2019, waarin hij kort gezegd meldt dat het OM bij fraude- en corruptieonderzoek vaker gebruik wil maken van zelfonderzoek dat wordt uitgevoerd door advocaten die zijn ingehuurd door de betrokken bedrijven zelf.

Deel twee: zelfmelden

Tevens wordt Nederland thans door de OESO Working Group on Bribery (WGB) geëvalueerd in het kader van naleving van het verdrag tegen buitenlandse omkoping. In het (vertrouwelijke) conceptrapport van deze evaluatie wordt een aantal aanbevelingen gedaan aan Nederland om "self-reporting" door bedrijven, het melden van vermoedens van strafrechtelijke misstanden door bedrijven, in te kaderen in de Nederlandse praktijk en heldere richtlijnen hiervoor te ontwikkelen.³

Omdat dit niet gebruikelijk is in Nederland, kan onderzoek hoe een dergelijk systeem in andere landen wordt toegepast en wat de voor- en nadelen hiervan zijn, handvaten bieden welke maatregelen passend zouden kunnen zijn in het Nederlandse rechtssysteem. De wens daartoe is ook kenbaar gemaakt tijdens de gesprekken tussen het bedrijfsleven en advocatenkantoren en de evaluatoren. De gedachte hierachter is dat bedrijven eerder zullen kiezen voor zelfmelden wanneer de gevolgen (of voordelen) hiervan duidelijker zijn. Een eventuele aanpassing in het beleid zal gebaseerd moeten zijn op een geconstateerde mogelijke verbetering in de mogelijkheid voor opsporing en vervolging van financieel-economische criminaliteit.

¹ Zie *Kamerstukken II*, 2019/20, 31753, nr. 207.

² Zie *Handelingen II*, 2019/20, nr. 3224 en nr. 2403 en vergaderjaar 2018/19, nr. 3898.

³ De voorlopige en vertrouwelijke tekst van de aanbevelingen luidt als volgt.

Recommendation 3: Regarding detection of foreign bribery self-reporting, the Working Group recommends that the Netherlands' authorities establish a clear policy and guidelines explaining the procedure for making self-reports and the extent to which self-reporting will be considered in resolving and sanctioning foreign bribery cases. Recommendation 7c: provide guidance on procedures for self-reporting and the level of cooperation expected from defendants.

Het rapport met de aanbevelingen zal in oktober 2020 openbaar worden gemaakt door de OESO.

5. Omschrijf de beleidscontext van het onderzoek.

5a. Welke personen, departementsonderdelen, diensten enz. hebben (ook) met dit onderwerp te maken?

Binnen het ministerie van JenV is ook Directie Rechtsbestel betrokken gelet op het raakvlak met de (uitvoering van werkzaamheden door de) advocatuur. Verder zijn uiteraard het Openbaar Ministerie (met name het Functioneel Parket) en de FIOD hierbij betrokken alsook de advocatuur zelf⁴, de NOVA en idealiter ook enkele advocatenkantoren die zelfonderzoek hebben verricht **5.1.2f**. Bij de politie dient te worden geverifieerd of en in hoeverre zij te maken hebben met dergelijke zelfonderzoeken. Nu zelfonderzoek ook door (forensisch) accountants kan en wordt verricht, vraagt dit ook om betrokkenheid vanuit die sector. Zo heeft de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) de minister van Justitie en Veiligheid reeds een ongevroegde reactie toegestuurd op de motie. Ook Deloitte heeft de publiciteit hierover al opgezocht.

Bij het tweede deel van het onderzoek zijn dezelfde stakeholders betrokken. Tevens kan nog worden gedacht aan de Internationaal Chamber of Commerce Nederland (ICC-NL) als vertegenwoordiger van het bedrijfsleven en het ministerie van Buitenlandse Zaken als delegatieleider van Nederland bij de OESO WGB, en verantwoordelijk voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Ook bedrijven zelf zouden voor dit onderzoek bevroegd kunnen worden.

5b. Welke beleidsstukken geven de meest relevante informatie over dit onderwerp?

Het betreft de antwoorden op de Kamervragen die in antwoord op vraag 4 zijn genoemd. Verder is op 30 juni jl. de minister van Justitie en Veiligheid hierover bevroegd in het notaoverleg justitieketen alsook in het vragenuurtje van 5 juni 2019. Daarnaast heeft de PvdA, voorafgaand aan het interview van het OM in het FD, over dezelfde vraagstuk vragen gesteld.⁵ Raakvlakken met het verschoningsrecht van advocaten zijn toen ook desgevraagd beantwoord.

6. Welke vragen moeten in elk geval beantwoord worden?

Eerste deel: zelfonderzoek

1. Wat zijn de voor- en nadelen van zelfonderzoek, met een focus op zelfonderzoek door advocaten, doch ook door (forensisch) accountants en eventueel andere deskundigen.
Deelonderzoekvragen daarbij zijn: i) of en welke risico's zijn daaraan verbonden c.q. verdienen de aandacht, in het bijzonder de toegankelijkheid van data ter verificatie van het zelfonderzoek en daarbij in hoeverre het verschoningsrecht opgeld doet daar waar het OM en de FIOD een zelfonderzoek toetst; ii) in welke mate de eigen regelgeving van de beroepsgroep (wetgeving, gedrags- en beroepsregels, tuchtrecht, geheimhoudingsplicht, verschoningsrecht, etc.) bijdraagt aan de diepgang, volledigheid en juistheid zelfonderzoek; iii) wat voor Nederland bruikbare ervaringen en lessen van de inzet van zelfonderzoek zijn in andere landen.
2. Wat is de betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de resultaten van dergelijk zelfonderzoek voor opsporingsinstanties en het Openbaar Ministerie.
Deelonderzoeksvraag daarbij is wat het effect is van de gangbare praktijk dat een advocaat de opdracht voor zelfonderzoek geeft aan een accountant en of het nuttig is om een duidelijke scheiding te maken tussen het feitenonderzoek, dat met OM en FIOD gedeeld kan worden, en de kwalificatie van die feiten en de daaraan gekoppelde advisering aan de verdachte.
3. Of en op welke wijze zou dit zelfonderzoek kunnen worden gereguleerd.

Tweede deel: zelfmelden

1. Wat zijn de voor- en nadelen van het nader ontwikkelen van beleid en/of richtlijnen voor zelfmelden van bedrijven?
Deelonderzoeksvragen daarbij zijn: i) welke systemen zijn er denkbaar op basis van bruikbare, internationale voorbeelden in **5.1.2a** (ook **5.1.2a** wordt in een recent artikel aangehaald⁶); en ii) welke factoren c.q. kaders danwel randvoorwaarden en risico's spelen hierbij mogelijk een rol.

7. Is voor het beantwoorden van deze vragen (nieuw) onderzoek noodzakelijk of is uw vraag (ook) te beantwoorden via analyse van bestaande statistische/ sociaal-wetenschappelijke gegevens van het WODC (o.a RACmin, Recidivemonitor) of van instituten als CBS of SCP?

(Nieuw) onderzoek is noodzakelijk, statistische/sociaal-wetenschappelijke gegevens van het WODC of van instituten als CBS of SCP geven geen antwoord op de gestelde vragen.

8. Geef een nadere toelichting onder welke VBTB-doelstelling en/of welk beleidsprogramma en/of hoofdpunt uit de Justitie Beleidsagenda uw onderzoeksvraag valt.

Het betreft voor deel 1 de uitvoering van een motie die niet is ingestoken met primair in gedachte een doelstelling, programma of en agenda zoals hiervoor genoemd. Het gegeven het vertrekpunt is waarheidsvinding. Met de voorgestane

⁴ Zie ook artikel Klachtenregen over zelfonderzoek, Afdeling 6, Advocatenblad, 2020.

⁵ Zie *Handelingen II*, 2014/15, nr. 2098.

⁶ Zie Medewerking door ondernemingen aan een strafrechtelijk onderzoek, Tijdschrift voor bijzonder strafrecht en handhaving, Afdeling 3, 2020.

aanpak wordt hierbij een win-win situatie beoogd: minder beslag op de FIOD en het OM, wat ook voor de snelheid positief kan uitpakken (versterking opsporing in zekere zin) en voor bedrijven een kans op strafverlichting en tegengaan reputatieschade.

Voor deel twee geldt hetzelfde, maar volgt de onderzoeksvraag uit aanbevelingen volgend uit een nog lopende internationale evaluatie. Het onderzoek kan bijdragen aan de inzet op de uitvoering van die aanbevelingen, waar mogelijk in een nationaal juridisch kader.

9. Is het onderzoek toegezegd aan de Tweede Kamer? Vindplaats (Naam/nr.) van het betreffende document?

Nu de motie met brede meerderheid van de Tweede Kamer is aangenomen, kan de minister van Justitie en Veiligheid niet anders dan het gevraagde onafhankelijke onderzoek te laten uitvoeren. In Paminco, het digitale communicatiesysteem met o.a. de TK, is reeds aangegeven dat werk wordt gemaakt van de uitvoering van deze motie.

Het tweede deel is thans nog niet toegezegd. Na vaststelling van de aanbevelingen van de internationale evaluatie zal deze met de TK worden gedeeld, inclusief een beleidsreactie waarin het kabinet aangeeft op welke wijze opvolging wordt geven aan de aanbevelingen.

10. De SKIA benoemt vijf uitdagingen: Justice, Governance, Smart, Veerkracht en Globalisering. Geef aan aan welke uitdaging van de SKIA het onderzoek bijdraagt:

Het onderzoek draag bij aan de uitdaging Justice en Governance.

11. Gaat het om een evaluatie-onderzoek? Indien nee, ga door naar 12.

Nee.

11a. Op welke manier moet het voorgenomen evaluatieonderzoek precies bijdragen aan de genoemde operationele doelstelling in de Justitiebegroting?

11b. In hoeverre sluit de evaluatie in termen van inhoud en timing aan op geplande beleidsdoorlichtingen?

- In welk jaar zal de onder vraag 8 genoemde operationele doelstelling onderwerp zijn van een beleidsdoorlichting?
- Hoe verhoudt het voorgenomen evaluatieonderzoek zich tot deze beleidsdoorlichting? (Levert het bijvoorbeeld een directe bijdrage aan de beantwoording van de doorlichtingsvragen, en/of genereert het additionele kennis?)
- Is het mogelijk om de vraagstelling en de timing van voorgenomen evaluatieonderzoek aan te passen om de aansluiting met de beleidsdoorlichting te verbeteren? Zo ja, dan uw antwoorden vanaf vraag 3 opnieuw doorlopen.

12. Gaat het om een monitor-onderzoek?

Nee.

13. Van welke personen, departementen, directies, diensten of anderen is medewerking bij het voorgenomen onderzoek noodzakelijk en waarom?

Zie hiervoor het antwoord op vraag 5a.

14. Zijn er specifieke moeilijkheden te verwachten bij de uitvoering van dit onderzoek (bijv. problemen op het gebied van kwaliteit van gegevens; medewerking van instanties; dreigende overbelasting van te benaderen instellingen)?

Op voorhand worden geen problemen voorzien. Het enige wat lastig te achterhalen zal zijn is hoe vaak en in welke situaties precies door wie zelfonderzoek of zelfmeldingen zijn verricht. Hierbij zij gemerkt dat dat geen onderzoeksvraag an sich is, doch wel dit wel meer context kan geven aan de te beantwoorden vragen.

15. Wanneer moet het onderzoek afgerond zijn en waarom?

De Tweede Kamer heeft geen termijn verbonden aan de afronding van het onderzoek naar zelfonderzoek, en de minister dus ook niet. Dat gezegd hebbende, hoe eerder het onderzoek kan worden opgestart, hoe beter. Het is van belang dat dit onderzoek zo spoedig als mogelijk is wordt gestart, er bestaat immers reeds een praktijk van zelfonderzoek door advocaten, alsook van zelfmeldingen. Verder zal het de OESO-evaluatie in oktober 2020 openbaar worden.

16. Heeft u een suggestie voor een specifieke uitvoerder van het onderzoek?

De uitvoerder dient goed bekend te zijn met strafproces, in het bijzonder met financieel-economische criminaliteit en de rol die zelfonderzoek van m.n. advocaten daarin kan spelen als zelfmelden door bedrijven. Daarnaast zal het accent vooral liggen op het bevragen van verschillende partijen op de voor- en nadelen van zelfonderzoek en zelfmelden, rekening houdend met de belangen van de partijen bij een eventueel, aangepast c.q. verduidelijkend (juridisch) kader. Het goed kunnen toepassen van wetenschappelijk verantwoorde interviewtechnieken is een must.

⁷ In geval van een evaluatieonderzoek dient de beleidsdirectie m.i.v. onderzoeksjaar 2010 na voltooiing van het onderzoek in de **beleidsreactie** aan te geven, **op welke wijze de bevindingen bijdragen aan de bewerkstelling van de bij vraag 8 genoemde operationele doelstelling**. De beleidsdirectie legt vervolgens, zoals reeds gebruikelijk, deze beleidsreactie samen met het afgeronde evaluatieonderzoek plus oplegnota ter goedkeuring/ bespreking voor in de Bestuursraad. DFEZ dient een afschrift van de beleidsreactie te ontvangen.

17. Hoe groot schat u de omvang van het onderzoekproject?

A: groot meer dan 1,5 mensjaar werk

B: middelgroot 0,5 tot 1,5 jaar mensjaar werk

C: klein minder dan 0,5 mensjaar werk

18. Hoe wordt het onderzoek gefinancierd?

Financiering zal geschieden door de beleidsdirectie F&O, mogelijk i.s.m. DRb.

19. Leidt dit onderzoek mogelijk tot vervolgonderzoek? Zo ja, welke soort? (bijvoorbeeld als het gaat om eerst een haalbaarheidsstudie en dan een pilot, of om jaarlijks terugkerend onderzoek).

Een mogelijk vervolgonderzoek is niet voorzien.

20. Als het gaat om een evaluatieonderzoek, dan hier graag enige toelichting.

N.v.t.

20a. Omschrijf kort welke aspecten centraal zullen moeten staan bij de evaluatie (bijvoorbeeld: juridische, gedragsmatige, kwaliteit van beleid, recidive, handhavingsaspecten, (ongewenste) neveneffecten, enz.)

Centraal staat de vraag naar zowel de voor- als nadelen van zelfonderzoek en zelfmelden voor de opsporings- en vervolgingspraktijk, dus de (neven)effecten ervan in de uitvoering. Er geldt geen verbod o.i.d. op zelfonderzoek en zelfmelden door van strafbare feiten verdachte bedrijven en het wordt ook al toegepast.

Zowel de juridische kaders waarin dit eventueel kan worden vastgelegd, als gebruik van meldingen en betrouwbaarheid van data spelen hierbij een rol. Aandacht voor de (neven)effecten van eventueel nieuw beleid is hierbij ook van belang.

20b. Welk type evaluatie staat u voor ogen?

Het betreft een ex post evaluatie waarbij de evaluatie van in- en uitvoeringstrajecten alsook een evaluatie van de doelbereiking (win-win voor OM en FIOD als verdachte bedrijven) voorop staat.

Ter aanvulling, de focus ligt op het bevragen van relevante partijen om een zo goed en volledig mogelijk antwoord op de vragen te krijgen. Een literatuuronderzoek naar nationale en waar relevant internationale praktijken is specifiek genoemd in het kader van de Kamervragen en in het kader van de OESO maakt daar ook onderdeel vanuit.

20. Als het gaat om een monitor, dan hier graag enige toelichting.

N.v.t.

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e (Parket-Generaal)
Verzonden: dinsdag 2 maart 2021 09:25
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
CC: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Onderwerp: RE: vraag over zelf melden
Bijlagen: WODC-onderzoek wenselijkheid van zelfonderzoek door advocaten in strafzaken en meewerken

Ha 5.1.2e ,

Eens, we kunnen niet blijven zwijgen, maar de timing komt nou net weer op zo'n rotti moment (met Wjsg op de drempel van goedkeuring). Bijgaand een mail m.b.t zelfmelden én zelfonderzoek. WODC gaat dit jaar namelijk onderzoek doen naar zelfonderzoek en zelfmelden n.a.v. een ingediende motie van de Kamer. Dat ging alleen over zelfonderzoek, maar J&V heeft clementie daar ook in meegenomen. 5.1.2e is daar steeds in meegenomen, maar nu jij je meer op het onderwerp focust leek het me goed dit met jou te delen.

We zouden kunnen zeggen dat we het kader nog steeds onderzoeken, maar ook de resultaten van het WODC afwachten over zelfonderzoek. Dat geeft ons wat speelruimte v.w.b. de vraag waarom we nog steeds niks hebben in algemene zin. Desondanks moeten we in onze beantwoording ook de ruimte houden om clementie in losse zaken te gebruiken. Misschien dus een korte reactie als: dit is nog steeds in ontwikkeling waarbij het OM alle informatie meeneemt en afweegt zoals het aangekondigde WODC onderzoek over zelfmelden? 5.1.2e trouwens ook even meegenomen. Misschien dat hij ook nog goede tips heeft.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

Openbaar Ministerie
Parket-Generaal
088 - 5.1.2e
06 - 5.1.2e
5.1.2e@om.nl
www.om.nl

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>
Verzonden: maandag 1 maart 2021 20:16
Aan: 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e@om.nl>
Onderwerp: FW: vraag over zelf melden
Urgentie: Hoog

Ha 5.1.2e

Zie hieronder de vraag van een journalist – zo actueel is het (nog steeds). We kunnen niet blijven zwijgen...

In de Kamerbrief van 9 november 2020 staat dat:

“het voornemen bestaat tot het onderzoeken van een kader voor de zelfmelding van misstanden en medewerking aan opsporingsonderzoeken door verdachte bedrijven.”

Heb jij nog suggesties voor een reactie?

Overigens kan het bij het verder ontwikkelen van een kader (t.b.v. wijziging Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie ☺) geen kwaad om hierover in gesprek te gaan met de advocatuur en rechterlijke macht.

Groet,
5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>
Verzonden: maandag 1 maart 2021 17:28
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>
Onderwerp: FW: vraag over zelf melden

Ha 5.1.2e,

Ik mail onderstaande naar jou door. Deze vraag lag al een aantal maanden bij 5.1.2e meerder malen pogingen gedaan om reactie te krijgen maar tevergeefs. buiten reikwijdte

Sander de Haas gaf mij vandaag aan dat jij hier waarschijnlijk het meeste over weet. Kun jij mij schetsen hoe het ervoor staat?

Dank vast!

5.1.2e

Van: 5.1.2e @mr-magazine.nl <5.1.2e@mr-magazine.nl>
Verzonden: vrijdag 19 februari 2021 12:02
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>
Onderwerp: RE: vraag over zelf melden

Hallo 5.1.2e ik kom terug op dit onderwerp omdat de OECD in zijn rapport *Implementing the OECD Anti-Bribery Convention* omdat aan Nederland de oproep heeft gedaan om richtlijnen te ontwikkelen voor het zelf melden van strafbare feiten door bedrijven.

Je collega 5.1.2e zei in april 2019 tegen Mr.:

“Omdat we de wens vanuit de advocatuur begrijpen en zelfmelden aanmoedigen, zijn we bezig om te beoordelen hoe wij een zelfmeldregeling en eventueel daarbij behorende strafrichtlijnen moeten vormgeven.” Zo’n regeling moet binnen het Nederlandse systeem van strafrecht en strafvordering passen en alle belangen van betrokkenen moeten voldoende gewaarborgd zijn. 5.1.2e “Wij zullen hiervoor ook het gesprek aangaan met de advocatuur en de rechterlijke macht. Dit proces is dus in ontwikkeling.”

We hadden hierover in januari contact, maar het OM heeft toen niet gereageerd.

Mijn vraag is nu:

Is er al iets te zeggen over deze zelfmeldregeling en de bijbehorende strafrichtlijnen? Wordt er nog steeds aan gewerkt? Is de regeling misschien al van kracht?

Groet

5.1.2e

Met vriendelijke groet

5.1.2e

5.1.2e

06-5.1.2e

5.1.2e [@mr-magazine.nl](mailto:5.1.2e@mr-magazine.nl)

www.mr-online.nl

Van: 5.1.2e [@mr-magazine.nl](mailto:5.1.2e@mr-magazine.nl) <5.1.2e@mr-magazine.nl>

Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 12:44

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: vraag over zelf melden

Dag 5.1.2e ik ben bezig met een bericht over zelf melden van strafbare feiten door bedrijven.

Dit naar aanleiding van dit [bericht](#) op BIJZONDER STRAFRECHT

In [mei 2019](#) schreef ik daar eerder over op mr-online.

Daarin kwam aan de orde of en hoe het zelf melden moet worden aangemoedigd.

Advocaat 5.1.2e (NautaDutilh) zei toen:

“We roepen het OM al jaren op: als je de schikkingspraktijk uit de VS kopieert, kopieer dan ook de *sentencing guidelines* van de autoriteiten in de VS. Daar levert *self report credits* en discounts (voor boetes) op. In Nederland hebben we hiervoor geen enkel beleid. Als je wilt dat meer bedrijven meewerken, helpt een duidelijk beleid wel. Dan kan het bedrijf een meer afgewogen beslissing nemen.”

De reactie van 5.1.2e was dat het Openbaar Ministerie eraan werkt:

“Omdat we de wens vanuit de advocatuur begrijpen en zelfmelden aanmoedigen, zijn we bezig om te beoordelen hoe wij een zelfmeldregeling en eventueel daarbij behorende strafrichtlijnen moeten vormgeven.” Zo’n regeling moet binnen het Nederlandse systeem van strafrecht en strafvordering passen en alle belangen van betrokkenen moeten voldoende gewaarborgd zijn. 5.1.2e “Wij zullen hiervoor ook het gesprek aangaan met de advocatuur en de rechterlijke macht. Dit proces is dus in ontwikkeling.”

Mijn vraag aan jou: Is er al iets te zeggen over deze zelfmeldregeling en de bijbehorende strafrichtlijnen? Wordt er nog steeds aan gewerkt? Is de regeling misschien al van kracht?

Ik hoop dat je mijn vraag kunt beantwoorden.

Groet

5.1.2e

Met vriendelijke groet

5.1.2e

5.1.2e

06-5.1.2e

5.1.2e [@mr-magazine.nl](mailto:5.1.2e@mr-magazine.nl)

www.mr-online.nl

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Verzonden: donderdag 11 maart 2021 10:06
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Onderwerp: FW: Snelle check startnotitie WODC: zelfonderzoek naar en zelfmelden van fraude en corruptie door bedrijven
Bijlagen: 3221 CONCEPT startnotitie 10maart - opm.docx

Zie bijgevoegd en hieronder. Mocht jij nog suggesties hebben, let me know.

Van: 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e @om.nl>
Verzonden: donderdag 11 maart 2021 08:36
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
Onderwerp: FW: Snelle check startnotitie WODC: zelfonderzoek naar en zelfmelden van fraude en corruptie door bedrijven

Hey 5.1.2e ,

Zou jij met mij willen meekijken? Als er andere collega's nog een blik op moeten werpen hou ik me aanbevolen. Dank alvast!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

Openbaar Ministerie
Parket-Generaal
088 - 5.1.2e
06 - 5.1.2e
5.1.2e @om.nl
www.om.nl

Van: 5.1.2e @minjenv.nl <5.1.2e @minjenv.nl>
Verzonden: woensdag 10 maart 2021 21:09
Aan: 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e @om.nl>
Onderwerp: Snelle check startnotitie WODC: zelfonderzoek naar en zelfmelden van fraude en corruptie door bedrijven

Hi 5.1.2e

Zoals bekend zal het WODC op korte termijn het gevraagde onderzoek opstarten.

5.1.2e en ik hebben al commentaar geleverd op een eerdere versie van de startnotitie en de suggesties voor te onderzoeken landen (5.1.2e) ihkv zelfmelden is reeds met OM/FP afgestemd.

Als jij nog prangende aanvullingen hebt op mijn laatste, meer redactionele punten (zie bijlage), zie ik die graag uiterlijk a.s. vrijdag tegemoet.

WODC kan dan snel beginnen met de opstart van dit onderzoek.

Bij voorbaat dank voor je medewerking!

Met vriendelijke groet, 5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Programma Directoraat-Generaal Ondernijning
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M 06 5.1.2e
5.1.2e @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: Haas, mr. S.P. de (Functioneel Parket)
Verzonden: dinsdag 30 maart 2021 13:27
Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)
CC: 5.1.2e (Functioneel Parket); 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Onderwerp: RE: clementieregeling

Hoi,
Wat mij betreft focus / communicatie nu vol inzetten op clementie bij internationale corruptie. Wjsg komt er aan, ligt transactievoorstel met expliciete toepassing clementie, planning is medio april toetsingscommissie en dus eind april externe communicatie hierover. Dat moeten we m.i. ten eerste aangrijpen want hier kunnen we concreet resultaat te laten zien. Hier ligt communicatief grote kans om ons verhaal te vertellen over clementie bij zelfmelding en medewerking voor rechtspersonen igv int corruptie.

Goed om voor te bespreken door 5.1.2e 5.1.2e met 5.1.2e . M.i. beste strategie nu maximaal uitwinnen Wjsg en vervolgens zien of/hoe we breder met clementie verder willen. Ik ben daar voorzichtig over want merk veel weerstand bij College. Vandaar nu vol inzetten op clementie bij zelfmelden en medewerken bij int corruptie in navolging van OESO aanbevelingen.

@ 5.1.2e ; goed als jullie tijdig voorbespreken nav toetsing / instemming College Wjsg hoe communicatief de toegepaste clementie in dat dossier vorm te geven. Mooie kans om te laten zien hoe we als OM uitvoering geven aan OESO aanbevelingen en aan de hand van casus beleidsvormend te werk gaan. Kunnen jullie voortouw hierin nemen?

Grt Sander

Van: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)
Verzonden: dinsdag 30 maart 2021 10:58
Aan: Haas, mr. S.P. de (Functioneel Parket)
Onderwerp: clementieregeling

Hoi Sander,

Ik begreep van Guus dat het dossier clementieregeling nog wat blijft liggen. Ik heb navraag gedaan bij 5.1.2e en 5.1.2e . Daaruit bleek dat 5.1.2e een voorstel heeft gemaakt en dat 5.1.2e dit verder zou brengen. Met het vertrek van 5.1.2e is dit kennelijk niet afgerond.

Met 5.1.2e besprak ik hoe we dit weer nieuw leven in kunnen blazen. 5.1.2e en ik maken (na verlov van 5.1.2e) een plannetje van aanpak. dit stemmen we graag met jou af.

Ok?

Hgr. 5.1.2e

5.1.2e [redacted]

5.1.2e [redacted]

Functioneel Parket | Openbaar Ministerie

5.1.2e [redacted]

E 5.1.2e [redacted] @om.nl

T 06-5.1.2e [redacted]

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e (Functioneel Parket)
Verzonden: dinsdag 30 maart 2021 22:04
Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)
Onderwerp: FW: Antw: aanzet position paper clementie

t.i.

Van: 5.1.2e (Functioneel Parket)
Verzonden: dinsdag 17 maart 2020 21:40
Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket) ; 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)
Onderwerp: Antw: aanzet position paper clementie

Stuur je even met bijlage? Ik probeer morgen eraan te zitten :-)

Van: 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e@om.nl>
Datum: 17 maart 2020 om 20:35:43 CET
Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>, 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e@om.nl>
Onderwerp: Antw: aanzet position paper clementie

Dag beiden,

Ik kom na herlezing niet verder dan onderstaande input. Dat komt met name door zeer beperkte tijd. Moet er echt even in rust naar kijken om met iets meer gedegen input te komen en die te verwerken. Buiten re kwijde dus ik ga ervan uit dat ik dan tekstueel erin kan werken. @ 5.1.2e, als jij van plan was er morgen naar te kijken kan jij dan jouw input in het document verwerken en dan aan mij sturen. Als ik niets ontvang dan werk ik uit de versie van 5.1.2e.

Groet 5.1.2e

Van: 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e@om.nl>
Datum: 9 maart 2020 om 13:33:04 CET
Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>
CC: 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e@om.nl>
Onderwerp: Antw: aanzet position paper clementie

Ha 5.1.2e,

Deze morgen ook agenderen op fraudeoverleg? Zo ja, kan je het dan opnemen in OneNote? Ik ben onderweg en mij lukt het daarom niet. Ik kan donderdag met iets meer rust kijken naar het stuk en wat uitgebreider reageren.

Eerste wat mij nu te binnen schiet is dat nog aandacht nodig is aan de afbakening (welke delicten vallen onder de clementieregels?), beperken we de clementieregels in tijd (denk aan pilot van 1 of 2 jaar en dan evalueren),

ed. Verder ook van belang om te expliciteren dat de clementieregels niet alleen van toepassing zijn op transacties maar daar eigenlijk los van staan (transacties maar ook zaken die voorkomen). Ook zou ik een inleiding opnemen (waarom doen we dit?).

Tot zover voor nu even.

Groet 5.1.2e

Van: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e) <5.1.2e [@om.nl](mailto:5.1.2e@om.nl)>

Datum: 25 februari 2020 om 15:03:02 CET

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e [@om.nl](mailto:5.1.2e@om.nl)>

CC: 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e [@om.nl](mailto:5.1.2e@om.nl)>, 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e [@om.nl](mailto:5.1.2e@om.nl)>

Onderwerp: aanzet position paper clementie

Hierbij een eerste versie ter vastlegging van onze gedachten omtrent clementie.

Groet

5.1.2e

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

Functioneel Parket | Openbaar Ministerie

5.1.2e
5.1.2e

E 5.1.2e [@om.nl](mailto:5.1.2e@om.nl)

T 06-5.1.2e

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Verzonden: woensdag 31 maart 2021 10:44
Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)
Onderwerp: FW: 20201030 FP Position paper clementie regeling-5.1.
Bijlagen: 20201130 FP Position paper clementie regeling-5.1.2e en 5.1.2e met aant 5.1.2e.docx

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Verzonden: woensdag 30 december 2020 12:30
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Onderwerp: RE: 20201030 FP Position paper clementie regeling-5.1.2e

Ha 5.1.2e

buiten reikwijdte

Ik denk dat het stuk een prima eerste aanzet is, maar het moet ook duidelijk nog wel verder groeien. Ik denk dat het ook geen clementieregeling moet heten trouwens: dat schept m.i. te veel verwachtingen: we kunnen beter aansturen op de neutralere term zelfmeldregeling oid.

Verder denk ik dat we er goed aan doen om een scherper onderscheid te maken tussen het beleid mbt de hoge transacties en deze regeling; af en toe zie je dat toch wel door elkaar lopen en dat is op zich begrijpelijk omdat er natuurlijk heel veel overeenkomsten zijn, maar het gaat wel om wezenlijk andere instrumenten. Verder vind ik dat het misschien nog iets te veel vanuit de corruptiepraktijk is geschreven. Ook dat is gelet op jullie achtergrond begrijpelijk. Maar volgens mij moet de teneur meer zijn: dit willen we als OM zelf primair omdat wij ook denken er baat bij te hebben en secundair ook omdat bijv. een OESO er ook op aandringt.

buiten reikwijdte

buiten reikwijdte

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)

Verzonden: dinsdag 1 december 2020 09:11

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e)

Onderwerp: FW: 20201030 FP Position paper clementie regeling-5.1.2e

Ter info, omdat ik weet dat het je interesseert (dit is nog niet naar 5.1.2e gestuurd, dus s.v.p. niet doorsturen). Mocht jij nog gedachten hebben hierbij, let me know.

En: is er überhaupt iets op papier gekomen door voormalig stagiairs die de opdracht hadden meegekregen?

Buiten reikwijdte

Groet,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Functioneel Parket 5.1.2e

M +31 6 5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)

Verzonden: dinsdag 1 december 2020 09:07

Aan: 5.1.2e @belastingdienst.nl

Onderwerp: RE: 20201030 FP Position paper clementie regeling-5.1.2e

Linkjes in document zijn bedoeld voor 5.1.2e trouwens.

Waar we ook over moeten nadenken: 25%/50% korting op...wat? Ja, de boete. Maar kunnen we in enkele regels toelichten hoe boete dan wordt berekend? In VS:

will accord, or recommend to a sentencing court, a 50% reduction off of the low end of the U.S. Sentencing Guidelines (U.S.S.G.) fine range, except in the case of a criminal recidivist;

Wij zitten met de boetecategorieën (5e/6e).

Of wordt het iets in de trant van: boete (= wettelijk maximum minus reductie voor "passende" straf) minus korting zelfmelding/medewerking

En over aard medewerking, dit is wel behulpzaam voor verdere invulling (leentjebuurt bij je Britse collega's):

<https://www.sfo.gov.uk/publications/guidance-policy-and-protocols/sfo-operational-handbook/corporate-co-operation-guidance/>

<https://www.sfo.gov.uk/publications/guidance-policy-and-protocols/sfo-operational-handbook/deferred-prosecution-agreements/>

Wat lees ik hier trouwens! (indicators of co-operation):

Waiving privilege over any LPP material, though the Company can neither be compelled to waive privilege, nor penalised for not waiving privilege.

Groet,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Functioneel Parket 5.1.2e

M +31 6 5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)

Verzonden: maandag 30 november 2020 22:38

Aan: 5.1.2e @belastingdienst.nl <5.1.2e @belastingdienst.nl>

Onderwerp: RE: 20201030 FP Position paper clementie regeling-5.1.2e

Nog wat dingetjes toegevoegd.

Wat ik nog mis is duidelijk "voorkader"; wanneer is clementie pas aan de orde? Dus de andere voorwaarden. Zeker feiten erkennen. In VS wordt "timely and appropriate remediation" meegenomen in de clementieregeling, naast zelfmelding en medewerking. Denk dat dit aspect ook bij ons wat prominenter aanwezig mag zijn.

5.1.2e

5.1.2e

Functioneel Parket 5.1.2e

M +31 6 5.1.2e

Van: 5.1.2e @belastingdienst.nl 5.1.2e @belastingdienst.nl>

Verzonden: maandag 30 november 2020 18:01

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) 5.1.2e @om.nl>

Onderwerp: 20201030 FP Position paper clementie regeling-5.1.2e

met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

FIOD / Fiscal Intelligence and Investigations Service
Belastingdienst / Tax and Customs Administration
Ministerie van Financiën

5.1.2e

M +31(0)6-5.1.2e

E 5.1.2e @belastingdienst.nl

(Zie het bijgevoegde bestand: 20201030 FP Position paper clementie regeling-5.1.2e.docx)

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Clementie bij zelfmelden en medewerking in corruptieonderzoeken

OPENBAAR MINISTERIE

Functioneel Parket, Themateam Corruptie

Transparantie en clementieregeling

Het OM komt de afgelopen jaren in toenemende mate tegemoet aan de roep tot transparantie over buitengerechtelijke afdoeningen. Door middel van persberichten en feitenrelazen wordt inzicht gegeven in de strafbare feiten die buitengerechtelijk worden afgedaan. In april 2021 is een volgende stap gezet door bij de **Wjsg** ¹ inzicht te geven in de componenten die zijn meegewogen bij de vaststelling van de geldboete, meer in het bijzonder over de clementie die in buitenlandse corruptieonderzoeken kan worden toegepast als verdachte rechtspersonen zich zelf melden en/of volledig medewerking verlenen aan het onderzoek.

Terwijl de clementie die is betracht in de **Wjsg** specifiek voor die concrete zaak geldt, is duidelijk dat de samenleving behoefte heeft aan meer transparantie inzake de vaststelling van op te leggen geldboetes.² Dit geldt niet in laatste plaats voor de rechtspersonen die zelf misstanden willen melden en/of willen meewerken aan een onderzoek maar daarbij rechtsonzekerheid als een beletsel ervaren. De positieve ontvangst van de wijze waarop hieraan tegemoet is gekomen in **Wjsg** geeft bevestiging dat dit de juiste weg is.³

Internationale verplichtingen

Nederland is bovendien gehouden om voldoende opvolging te geven aan aanbevelingen die de OESO en VN (UNODC) geven ter nakoming van de verplichtingen uit de anti-corruptieverdragen waarbij Nederland partij is. Eén van die aanbevelingen luidt:⁴

There appears to be a general reluctance to make self-reports given uncertainty about the consequences and the lack of an overarching legal framework. The lead examiners therefore recommend that the Netherlands establish a clear policy and guidelines explaining the extent to which self-reporting will be considered in resolving and sanctioning foreign bribery cases.

¹ <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2021/04/28/econosto-mideast-econosto-eriks-cmk-en-mammoet-salvage-treffen-transacties-met-het-openbaar-ministerie>

² Zie o.a. <https://fd.nl/ opinie/1380974/boete-abn-amro-is-onvoldoende-transparant>

³ Zie o.a. <https://jahae.nl/en/news-publications/openbaar-ministerie-voor-het-eerst-transparant-over-concrete-voordelen> en <https://www.bijzonderstrafrecht.nl/home/om-wil-meer-transparantie-bieden-over-beloning-voor-zelfmelden-en-medewerking-door-bedrijven-het-begin-van-een-clementiekader-in-buitenlandse-corruptiezaken>.

⁴ Zie o.a. <https://www.oecd.org/corruption/Netherlands-Phase-4-Report-ENG.pdf> , <https://www.bijzonderstrafrecht.nl/home/kamerbrief-over-oeso-fase-4-rapport-over-de-nederlandse-aanpak-buitenlandse-omkoping> en <https://www.bijzonderstrafrecht.nl/home/aanbevelingen-oeso-voor-nederlandse-aanpak-buitenlandse-omkoping-invoeren-kader-voor-zelfmelden-verbeterde-procedure-bij-beroep-op-verschoningsrecht-en-verbeteren-van-positie-klokkenluiders>

Furthermore, they encourage the OM to provide guidance on procedures for self-reporting.

(Media) Strategie

Ter bespreking hoe de positieve ontvangst van de **Wjsg** kan worden gebruikt om een groter effect te behalen, heeft op 19 mei 2021 overleg plaatsgevonden tussen de zaakofficier van onderzoek **Wjsg**, de Landelijke Coördinatoren Corruptiebestrijding, B&S, TIOC en de Strategisch Communicatie Adviseur.

De unanieme opvatting tijdens dit overleg was dat een clementieregeling van grote toegevoegde waarde is in onderzoeken naar buitenlandse corruptie. Dit mede gelet op de complexe aard van deze onderzoeken, zoals de nodige medewerking vanuit het buitenland en de omstandigheid dat in deze onderzoeken relatief vaak een beroep op verschoningsrecht / geheimhoudingsplicht wordt gedaan t.a.v. de benodigde bewijsstukken.

Om dezelfde redenen kan een clementieregeling ook voor andere onderzoeken van toegevoegde waarde zijn. Er wordt al langere tijd gewerkt aan een concept voor een clementieregeling die een bredere strekking heeft dan buitenlandse corruptie. Het draagvlak om een dergelijke regeling door te zetten lijkt echter vooralsnog te ontbreken. De positieve ontwikkelingen in onderzoeken naar buitenlandse corruptie, kan daar wellicht beweging in brengen.

Zodra in een nieuwe zaak naar buiten getreden kan worden over het toepassen van clementie voor zelfmelding en/of medewerking, dient zich een natuurlijk persmoment aan om de ingezette lijn door te zetten / te bevestigen. Als het aantal zelfmeldingen ten gevolge hiervan toeneemt, dan bewijst de methode zichzelf.

Daarnaast zal het themateam en de communicatieafdeling extra aandacht voor het onderwerp vragen, bijvoorbeeld via bijzonderstrafrecht.nl, de NBA, Nyenrode, TI en het Fraudefilmfestival. Het laatste biedt op een laagdrempelige en informele manier de mogelijkheid om het gesprek aan te gaan met degenen waarvoor (de contouren van) een clementiekader relevant is of die de discussie en kennis hierover verder kunnen brengen. Bovendien kan het opnieuw media-aandacht opleveren als het onderwerp zodoende aan de orde komt.

Er is overwogen om rechtstreeks met de grote(re) advocatenkantoren het gesprek aan te gaan. De boodschap die van de **Wjsg** uitgaat is echter al overgekomen bij de advocatuur en het is te voorzien dat deze kantoren vragen zullen stellen waar thans nog geen antwoord op gegeven kan worden. Dit mede zodat niet vooruit wordt gelopen op de mogelijke

uitkomsten van het WODC onderzoek naar de voor- en nadelen van zelfonderzoek onder advocaten.⁵ In plaats daarvan zullen wij ons voornamelijk richten op (de compliance afdelingen van) bedrijven, trustsector en accountants.

Het themateam en de teamleider B&S zullen via PaG en J&V het belang onderstrepen van een voortvarende uitvoering van het WODC-onderzoek. Daarbij wordt gewezen op de informatie die reeds beschikbaar is, zoals rechtsvergelijkende bevindingen van de OESO.⁶ Zodra het WODC-onderzoek is afgerond kunnen vervolgstappen worden bezien. Als totstandkoming van een algemene clementieregeling voornamelijk niet mogelijk blijkt, kan worden overwogen om als eerstvolgende (tussen)stap de Aanwijzing Buitenlandse Corruptie⁷ aan te passen, zodat specifiek voor deze categorie zaken een extra kader (en zekerheid) geboden wordt over de wijze waarop clementie kan worden betracht bij zelfmelding en medewerking aan onderzoeken.

Op 28 juni 2021 zal tijdens het eerste themateam-brede overleg onder voorzitterschap van §.1.2e, nader van gedachten worden gewisseld over de Wjsg en meer in het algemeen over clementie bij straftoemeting in corruptieonderzoeken. Zodoende kan worden bezien of er binnen het themateam voldoende draagvlak bestaat voor de in deze notitie vervatte ideeën en kunnen opmerkingen / aanvullingen vanuit het themateam worden meegenomen.

Het voornemen van het themateam en het ACC is dat informatie over zelfmelden, meewerken aan onderzoek en wat de betrokken (rechts)personen daarvan kunnen verwachten, beschikbaar wordt gemaakt via een nog te ontwikkelen website. De communicatieadviseurs van het FP en FIOD/ACC zullen hierover met elkaar (en met de FIU) in overleg treden. Er zal op worden aangestuurd dat J&V en/of BuZa het voortouw hierin nemen, gelet op de primaire verantwoordelijkheid voor voorlichting van het bedrijfsleven. Het themateam en het ACC zijn van mening dat middels een gezamenlijke externe website de doelgroep beter te bereiken is c.q. effectiever van informatie voorzien kan worden.⁸

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/11/09/tk-aanbieding-evaluatierapport-nederland-oeso-working-group-on-bribery-en-reactie-op-rapport-exporting-corruption>

⁶ Bijv. p. 13-17 <https://www.oecd.org/corruption/anti-bribery/The-Detection-of-Foreign-Bribery-ENG.pdf>

⁷ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0044138/2020-10-01>

⁸ Als voorbeeld zou de website kunnen dienen die door onze Australische collega's is ontwikkeld. Zie <https://briberyprevention.com/>

Achtergrondinformatie

Naast de OESO dringen onder andere UNODC en Transparency International (TI) aan op een transparanter en duidelijker straftoemettingsbeleid:

- Op grond van artikel 37 van *VN Verdrag tegen corruptie* moeten lidstaten voorzien in de mogelijkheid tot strafvermindering en zelfs immunititeit van rechtsvervolging voor een verdachte die aanmerkelijke medewerking verleent bij de opsporing of vervolging van corruptiedelicten. Nederland is recent geëvalueerd door de UNODC. Aangezien het evaluatierapport nog niet is uitgebracht, is nog niet bekend wat de UNODC zal opmerken of aanbevelen.
- TI schreef eind 2020 in het *Report Exporting Corruption* dat buitengerechterlijke afdoeningen in veel landen *"fail to meet standards of accountability and due process, lacking clear guidelines and judicial review. Countries with weaknesses in their approach to non-trial resolutions include [...] the Netherlands."* TI merkt daarbij op dat in Nederland *"much higher settlements in foreign corruption cases"* worden getroffen dan in binnenlandse corruptiezaken. En dat *"Clear guidelines are lacking for companies on what to expect when they report or enter into settlement negotiations."*

Ondanks dat er nog geen vastgesteld OM-beleid is over het betrachten van clementie, kan Nederland laten zien dat het de voornoemde OESO aanbeveling opvolgt door in concrete zaken inzichtelijk te maken hoe straftoemeting tot stand is gekomen en welke 'kortingspercentages' daarbij zijn toegepast, zoals in de **Wjsg** is gebeurd. Bij de **Wjsg** is uitdrukkelijk overwogen dat het niet gaat om een breder kader, maar uitsluitend om het zichtbaar maken van de gehanteerde kortingspercentages in de concrete zaak.

Het themateam verwacht dat een duidelijk straftoemettingsbeleid voor corruptiezaken een incentive en daarmee een toename van zelfmeldingen oplevert van mogelijke omkopingsgedragingen. Daarmee wordt het zelfreinigend vermogen van bedrijven bevorderd (bijv. door het opzetten en verbeteren van adequate compliance programma's). Dit komt zowel de preventie en corruptiebestrijding ten goede en zal er toe kunnen leiden dat corruptieonderzoeken sneller en effectiever kunnen worden uitgevoerd.

Uiteraard kan gediscussieerd worden wat de meest passende kortingspercentages zijn. In de **Wjsg** is respectievelijk 25% voor zelfmelding en 25% voor medewerking toepast. Hierover heeft uitvoerig intern overleg plaatsgevonden met de conclusie dat dergelijke (hoge) percentages passend en geboden zijn. Daarbij is er acht op geslagen dat

50% een percentage is dat in de 5.1 al enige tijd wordt gehanteerd in buitenlandse corruptiezaken.⁹ En dat ook uit 5.1.2a blijkt dat dit percentage wordt toegepast voor zelfmelding en medewerking,¹⁰ terwijl in 5.1.2a slechts zachte criteria noemen.¹¹

Voordat van clementie sprake kan zijn, is van groot belang om vast te stellen of een melding spontaan is gedaan (voordat de verdachte(n) bekend was/waren met het lopende strafrechtelijke onderzoek) en hoe volledig een melding is. Daarbij kan gedifferentieerd worden naar feitencomplex (strafkorting voor feiten waarvoor spontaan en volledig is gemeld, geen strafkorting voor feiten waarin dit niet het geval is).

Uiteraard moeten ook alle overige relevante omstandigheden van het geval meegenomen worden in de straftoemeting en dus ook in afweging of een bepaalde matiging toegepast kan worden in de concrete zaak en ten aanzien van de bepaalde verdachte (bijv. of het om first offenders gaat). Het is van belang om zo goed mogelijk inzicht te geven in deze factoren. Dit geldt ook voor factoren die (voor de professional) op het eerste gezicht overbodig kunnen lijken. Zo is bijvoorbeeld, om te voorkomen dat bij het publiek de indruk van klassenjustitie ontstaat, van belang dat expliciet wordt vermeld dat aan een bedrijf geen gevangenisstraf kan worden opgelegd en dat financiële sancties en maatregelen derhalve passend zijn.

⁹ <https://www.justice.gov/criminal-fraud/file/838416/download>

¹⁰ <https://www.sfo.gov.uk/publications/guidance-policy-and-protocols/deferred-prosecution-agreements/> waaronder SFO vs Airline Services Limited (ASL) d.d. 30-10-2020 met oordeel van de toetsingsrechter dat "50% could be appropriate not least to encourage others how to conduct themselves when confronting criminality".

¹¹ <https://www.sfo.gov.uk/publications/guidance-policy-and-protocols/corporate-self-reporting/>
<https://www.sentencingcouncil.org.uk/offences/magistrates-court/item/bribery/>

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Onderwerp: Focusgroep Interne onderzoeken en rechtshandhaving
Locatie: Webex

Begin: di 1-2-2022 15:30
Einde: di 1-2-2022 17:00
Tijd weergeven als: Voorlopig

Terugkeerpatroon: (geen)

Vergaderingsstatus: Nog niet gereageerd

Organisator: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Verplichte deelnemers: 5.1.2e (Functioneel Parket); 5.1.2e (FP 5.1.2e); 5.1.2e (FP 5.1.2e); 5.1.2e (Ressortsparket, 5.1.2e); Haas, mr. S.P. de (Functioneel Parket); 5.1.2e (FP 5.1.2e)

Beste 5.1.2e en Sander,

Zie bijgaande uitnodiging van 5.1.2e van het ACC, om deel te nemen aan een 'Focusgroep Interne onderzoeken en rechtshandhaving'. Zijn jullie bereid en hebben jullie gelegenheid om hier 1 ½ uur aan te besteden op 1 februari a.s.? 5.1.2e , het ACC en ik zien jullie als de optimale samenstelling voor deze focusgroep.

5.1.2e gebruikt de bevindingen voor haar afstudeeropdracht bij de International Anti-Corruption Academy. De uitkomsten zullen met ons gedeeld worden. Naast het belang voor 5.1.2e en onze corruptieonderzoeken, kunnen de bevindingen ook relevant zijn voor de implementatie van OESO WGB aanbevelingen waarover we in september/oktober 2022 moeten rapporteren.

met vriendelijke groet,
5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e
Openbaar Ministerie
Functioneel Parket
5.1.2e
T: +31 6 5.1.2e
www.om.nl

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Verzonden: maandag 21 maart 2022 20:26
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e); 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Onderwerp: RE: vraag EC over VU onderzoek naar zelfmelden VU

buiten reikw jdte

Buiten reikwjdte

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
Verzonden: maandag 21 maart 2022 17:25
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
Onderwerp: RE: vraag EC over VU onderzoek naar zelfmelden VU

buiten reikw jdte

Buiten reikwjdte

met vriendelijke groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Verzonden: donderdag 17 maart 2022 18:34
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
Onderwerp: vraag EC over VU onderzoek naar zelfmelden VU

Hallo 5.1.2e en 5.1.2e ,

buiten reikw jdte

buiten reikw jdte

met vriendelijke groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 10:03

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

CC: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: RE: Doorst: Verzoek tot deelname wetenschappelijk onderzoek zelfonderzoek en zelfmelden VU Amsterdam

Klopt, praktijkervaring, voorbeelden, voor- en nadelen e.d. Ik had 5.1.2e gisteren al gemaïld, laat haar naam door 5.1. doorgeven. 5.1.2e wil waarschijnlijk ook wel geïnterviewd worden en misschien 5.1.2e ook wel. 2

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 09:49

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

CC: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: Doorst: Verzoek tot deelname wetenschappelijk onderzoek zelfonderzoek en zelfmelden VU Amsterdam

Hallo 5.1.2,

Weet jij, uit jouw gesprek met VU / WODC over zelfmelden, waar ze behoefte aan hebben?

Lijkt me dat het ze om praktijkervaring te doen. Aan theoretische en beleidsmatige / WGB inzichten zal het WODC niet zoveel hebben.

(Ivm het verzoek in onderstaande mail)

Mvgr 5.1.2

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Datum: 8 maart 2022 om 08:49:32 CET

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: FW: Verzoek tot deelname wetenschappelijk onderzoek zelfonderzoek en zelfmelden VU Amsterdam

Ha 5.1.2e,

Buiten reikwijdte

Groet

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: maandag 7 maart 2022 17:29

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: FW: Verzoek tot deelname wetenschappelijk onderzoek zelfonderzoek en zelfmelden VU Amsterdam

Buiten reikwijdte

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: maandag 7 maart 2022 16:24

Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek tot deelname wetenschappelijk onderzoek zelfonderzoek en zelfmelden VU Amsterdam

Buiten reikwijdte

Van: 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: maandag 7 maart 2022 16:01

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: Verzoek tot deelname wetenschappelijk onderzoek zelfonderzoek en zelfmelden VU Amsterdam

Hoi 5.1.2e en 5.1.2e,

Zie onderstaand verzoek. Sander heeft mij gevraagd dit bij jullie uit te zetten omdat hij denkt dat het meer bij jullie hoort (of een andere officier met bank- of corruptie-ervaring).

Ik ga Sander afmelden en aangeven dat ik het naar jullie heb doorgestuurd. Reageren jullie zelf richting VU? Veel dank alvast.

Groeten,

5.1.
2

Van: 5.1.2e <5.1.2e@vu.nl>

Verzonden: dinsdag 1 maart 2022 15:10

Aan: Haas, mr. S.P. de (Functioneel Parket) <5.1.2e@om.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@vu.nl>

Onderwerp: Verzoek tot deelname wetenschappelijk onderzoek zelfonderzoek en zelfmelden VU Amsterdam

Beste meneer de Haas,

Namens het wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid doet de 5.1.2e van de Vrije Universiteit Amsterdam onderzoek naar zelfonderzoek en zelfmelden van fraude en corruptie door bedrijven. Betrokken bij het onderzoek zijn de heer 5.1.2e, mevrouw 5.1.2e, mevrouw 5.1.2e, de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e

De doelstelling van het onderzoek is het inventariseren van ervaringen met het zelfmelden van mogelijke financieel-economische criminaliteit door bedrijven in enkele andere landen, en de gepercipieerde voor- en nadelen van het zelf (laten) onderzoeken van mogelijk financieel-economische criminaliteit door bedrijven in Nederland. Om zicht te krijgen op de gepercipieerde voor- en nadelen van zelfonderzoek en zelfmelden door bedrijven in Nederland worden verschillende experts bevraagd. Wij zijn naar u geweest door 5.1.2e, waar wij onlangs mee in gesprek zijn gegaan over dit onderwerp. Wij denken dat uw kennis over zelfonderzoek en zelfmelden in Nederland kan bijdragen aan dit inzicht en zouden dan ook dankbaar zijn voor uw bijdrage.

Graag willen wij u vragen of u bereid en beschikbaar bent om als respondent deel te nemen aan dit onderzoek. Het interview zal in overleg met u via Teams of Zoom worden afgenomen en duurt een uur tot anderhalf uur. Hierbij willen wij benadrukken dat alle gegevens uit het interview anoniem, onherkenbaar en onherleidbaar zullen blijven. Identificeerbare data zal te allen tijde worden verwijderd. Mocht u bereid zijn mee te werken als respondent, dan nemen wij graag contact op voor het maken van een afspraak voor het interview.

Indien u naar aanleiding van deze e-mail meer informatie wenst, kunt u contact opnemen met 5.1.2e (5.1.2e@vu.nl) of reageren op deze e-mail 5.1.2e@vu.nl).

Met vriendelijke groeten,

5.1.2e

5.1.2e

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Werkdagen: 5.1.2e | 5.1.2e @vu.nl

Post- en bezoekadres: De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Verzonden: dinsdag 5 april 2022 08:29
Aan: 5.1.2e (Parket-Generaal)
CC: 5.1.2e (Parket-Generaal); 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Onderwerp: FW: Aanwijzing buitenlandse corruptie

Goedemorgen 5.1.2e ,

Dank voor de info. Als je later in de week gelegenheid hebt om even te bellen zou dat super zijn!
Aangezien het gehele proces ook bij kleinere wijzigingen doorlopen moet worden, lijkt het me beter om het in één keer goed te doen. Anders kunnen we direct van voren af aan beginnen, nadat we klaar zijn met de kleinere wijzigingen. Dat betekent dat we ook op het WODC onderzoek moeten wachten (<https://www.wodc.nl/onderzoek-in-uitvoering/welk-onderzoek-doen-we/3221---onderzoek-naar-voor--en-nadelen-van-zelfonderzoek-en-zelfmelden-door-bedrijven>). We willen het zo plannen dat voordat WODC klaar is, al een concept-aanwijzing (of gewijzigde aanwijzing) klaar ligt en deze zoveel mogelijk intern is afgestemd. Zodat we, na bestudering van het onderzoek, direct de externe afstemming en vaststellingsfase in kunnen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Functioneel Parket - 5.1.2e

Van: 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e @om.nl>
Verzonden: maandag 4 april 2022 16:35
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
CC: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e @om.nl>
Onderwerp: RE: Aanwijzing buitenlandse corruptie

Dag 5.1.2e ,

De aanwijzing is vastgesteld door het College; aanpassing ervan (ook als die klein is) kan dus alleen via een nieuw Collegebesluit. Voor aanpassingen (alsook voor intrekkingen en voor nieuwe aanwijzingen) geldt een formeel totstandkomings- en afstemmingprotocol.

Heel kort door de bocht ziet het proces er als volgt uit:

- opstellen concept en inhoudelijk afstemmen (in dit geval) binnen FP, met PaG, en evt. andere OM-betrokkenen,
- OM-intern toetsing (standaard kwaliteitsofficieren, tweede lijn en privacy, vzv nodig ook met andere relevante OM-gremia),
- externe afstemming met evt. ketenpartners vzv hun bedrijfsvoering wordt geraakt,
- afstemming op ambtelijk niveau met de relevante beleidsdirecties/ministeries,
- vaststelling door het College,
- voorlegging aan de minister,
- publicatie in de Staatscourant.

Reken voor opstelling concept 3 maanden (lijkt overdreven, is het niet) en voor afstemming en vaststelling ook 3 maanden.

Publicatie – een aanwijzing kan niet in werking treden dan nadat `ie is gepubliceerd – kost ook nog eens minimaal 2 werkweken.

Omdat elk beleidsveld een eigen dynamiek en eigen ketenpartners kent, maken we in het algemeen een proces op maat. Laten we daarover even contact hebben. Dan geef ik je gelijk tips mee die het proces kunnen versnellen.

Bijgevoegd meteen maar het Word-document. Verwerk de aanpassing hierin en laat de wijzigingen zichtbaar. Dat maakt straks makkelijker om de toelichting bij de wijziging te maken (waarvoor ik jullie input nodig heb.)

Zullen we eind deze week of begin volgende week even bellen? (Wie willen dan aansluiten?)

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Openbaar Ministerie
Parket-Generaal
06 – 5.1.2e
5.1.2e@om.nl
www.om.nl

Afwezig op 5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: vrijdag 1 april 2022 20:26

Aan: 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e@om.nl>; 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e@om.nl>

CC: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: Aanwijzing buitenlandse corruptie

Beste 5.1.2e en 5.1.2e

Mag ik jullie advies vragen over een eventuele aanpassing van de [Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie](#)? Ik heb nog geen ervaring met het proces dat hiervoor nodig is. Ik ben benieuw wat (en vooral hoeveel tijd) er nodig is om kleine / eenvoudige aanpassingen te doen in een bestaande aanwijzing.

Ik ben alleen betrokken geweest in het slotstuk van de vorige aanpassing toen het niet-vervolgen van 'small facilitation payments' uit de Aanwijzing is verwijderd (zie onderstaande mail over aanvulling die op laatste moment door AIRS werd verzocht). Dat ging toen vrij vlot, maar ik weet niet hoe lang het proces heeft geduurd dat hieraan vooraf is gegaan.

Achtergrondinfo / context:

Nederland moet in juli schriftelijk (en in oktober mondeling plenair) rapporteren aan de OESO WGB over de implementatie van de aanbevelingen die volgen uit de evaluatie van de Nederlandse corruptieaanpak. Aan enkele aanbevelingen kan wellicht voldaan worden door kleine / eenvoudige aanvullingen in de Aanwijzing Buitenlandse Corruptie. De aanbevelingen waar het nu om gaat zijn de volgende:

1. establish clear **policy** and guidelines explaining the procedure **for making self-reports**. Naast deze algemene aanbeveling is er specifiek voor non-trial resolutions aanbevolen dat "*guidance on procedures*" nodig zijn over "*self-reporting and the level of cooperation expected*"
2. van alle buitengerechtelijke afdoeningen in buitenlandse corruptiezaken moeten **persberichten** gepubliceerd worden (publish the essential elements of resolutions in all foreign bribery cases). Niet alleen van de hoge transacties.

Eind 2021 hebben we aan de WGB gerapporteerd wat Nederland heeft gedaan om hieraan tegemoet te komen. O.a. door te wijzen op:

1. <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2021/04/28/econosto-mideast-econosto-eriks-cmk-en-mammoet-salvage-treffen-transacties-met-het-openbaar-ministerie>
2. hetgeen over transparantie en persberichten is voorgeschreven in de Aanwijzing Hoge Transacties, de instructie hoge en bijzonder transactie en de aanwijzing en instructie Voorlichting Opsporing en Vervolging.

We hebben geprobeerd hiermee te laten zien dat in buitenlandse corruptiezaken feitelijk al wordt voldaan aan de aanbevelingen. De WGB heeft echter laten weten dat dit niet genoeg is. Er zal echt beleid hierover moeten worden vastgesteld. Door FP collega's wordt al langere tijd gewerkt aan een (breder) kader voor zelfmelden en medewerking aan onderzoek. Parallel daaraan loopt een WODC onderzoek naar dit onderwerp. Beide processen zijn niet afgerond voor de OESO WGB deadline. Daarom komt nu de vraag op of het nog wel mogelijk is om in een veel beperktere wijze beleid kunnen vaststellen dat enigszins tegemoet komt aan deze aanbevelingen. Vandaar dat we nu willen kijken of een kleine aanvulling van de Aanwijzing Buitenlandse Corruptie mogelijk is (in plaats van een geheel nieuwe (bredere) aanwijzing). De aanbevelingen van de OESO WGB zien immers alleen op buitenlandse ambtelijke corruptie. Dit speelt dus slecht ten aanzien van het beperkte aantal zaken dat door de Aanwijzing Buitenlandse Corruptie wordt bestreken. Fijn weekend,

5.1.2e

Functioneel Parket - 5.1.2e

Van: 5.1.2e (PaG Den Haag) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: zaterdag 19 september 2020 13:40

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

CC: 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e@om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e)

<5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: RE: nota Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie.pdf

Hallo 5.1.2e,

Dank! Dat is goed nieuws!

Of we 1-10 is nog de vraag. De parafenlijn naar de minister moet nog doorlopen worden voordat de aanwijzing in werking kan treden.

Wie heb je gesproken bij AIRS? Als ik dat erbij zeg, zijn we sneller door de ambtelijke molen van J&V.

Groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) 5.1.2e@om.nl>

Datum: 18 september 2020 om 16:48:05 CEST

Aan: 5.1.2e (PaG Den Haag) <5.1.2e@om.nl>

CC: 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e@om.nl>, 5.1.2e (FP 5.1.2e)

<5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: RE: nota Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie.pdf

Hallo 5.1.2e,

Ik heb AIRS gesproken. Ik ga er van uit dat het voor AIRS voldoende is als we hun opmerking meenemen in onze interne communicatie. Maandag laten we het def. aan je weten.

Als geen aanpassing nodig is kan er dus gewoon op 1 okt (dus op tijd voor OESO) gepubliceerd worden. met vriendelijke groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e (PaG Den Haag) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: vrijdag 18 september 2020 08:27

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

CC: 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: RE: nota Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie.pdf

Urgentie: Hoog

Hallo 5.1.2e

Gegeven de druk die hierop zit, zou ik graag met één persoon overleggen over hoe we willen omgaan met het verzoek vanuit AIRS. Kan ik jou om een uur of 9 bellen?

Vanochtend begreep ik van het departement dat we 5.1.2e moeten hebben om mee te overleggen.

Zijn contactgegevens heb ik opgevraagd.

Groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: donderdag 17 september 2020 17:49

Aan: 5.1.2e (PaG Den Haag) <5.1.2e@om.nl>

CC: 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: RE: nota Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie.pdf

Hallo 5.1.2e,

Volgens mij had ik nog niet gereageerd op je onderstaande vraag wie de portefeuille van 5.1.2e heeft overgenomen.

De portefeuille van 5.1.2e is voorlopig verdeeld over meerdere personen, maar je kan mij in ieder geval altijd als aanspreekpunt gebruiken.

met vriendelijke groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e (PaG Den Haag) <5.1.2e@om.nl>

Verzonden: dinsdag 15 september 2020 17:07

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>

CC: 5.1.2e (Ressortsparket, 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>; 5.1.2e - BD/DRC/FO 5.1.2e

<5.1.2e@minjenv.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>; 5.1.2e (Parket-Generaal) <5.1.2e@om.nl>

Onderwerp: FW: nota Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie.pdf

Urgentie: Hoog

Dag 5.1.2 en 5.1.2e

Zojuist kreeg ik telefonisch het bericht van mijn contactpersoon bij J&V (5.1.2e) dat vanuit AIRS (5.1.2e) nog opmerkingen zijn gemaakt over de Aanwijzing.

Buiten reikwijdte weet ik niet met wie ik kan overleggen hierover. Kunnen jullie mij doorverwijzen naar degene die de portefeuille van 5.1.2e heeft overgenomen?

Of – dat zou toch het meest praktisch zijn – zou ik 5.1.2e kan via jullie of iemand anders op het FP kunnen bereiken?

Dank!

Hartelijke groeten,

5.1.2e

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Openbaar Ministerie

Parket-Generaal

088 – 5.1.2e

06 – 5.1.2e

5.1.2e@om.nl

www.om.nl

Aanwezig op 5.1.2e

[...]

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Verzonden: donderdag 7 april 2022 09:07
Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)
CC: 5.1.2e (FP); 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Onderwerp: RE: Heads up - Schema Internationale Clementiekaders komt later

Goedemorgen 5.1.2e ,

Dank! Heel fijn als jullie dit kunnen bespreken. N.a.v. de punten/vragen in je mail:

Wie: 5.1.2e en ik dachten dat 5.1.2e tot zijn vertrek aan dit dossier werkte. 5.1.2e klus staat sinds november on-hold. En 5.1.2e beschouwt zich niet (meer) als trekker. **Buiten reikwijdte**
Een deel van wat 5.1.2e deed hebben 5.1.2e en ik opgepakt en we bespreken met ACC wat zij kunnen betekenen. Desalniettemin strookt de terugloop van 5 naar 2 OM'ers niet met het belang en de spoed die dit dossier heeft (en had). Dus goed om te weten op welke opvolger we een beroep kunnen doen.

Wanneer: Het clementiekader was in 1^e instantie niet beperkt tot corruptie. Het heeft ook een breder doel dan enkel implementatie van de WGB aanbeveling en het loopt al veel langer. Vandaar dat dit dossier breder belegd is dan het corruptiecluster. Door de WGB heeft het wel (meer) spoed. In juli moeten we schriftelijk aan de WGB rapporteren, in oktober mondeling. Voordat het WODC-rapport over zelfmelden verschijnt (ergens deze zomer), willen we een concept-aanwijzing klaar hebben liggen en al zoveel mogelijk intern afstemmen. Zodat we, na bestudering van het WODC rapport, direct de fase van extern afstemmen en vaststellen in kunnen.

Winstwaarschuwing: de WODC-rapportage is uitgesteld tot de zomer. Daarna kost afstemming en vaststelling nog ca. 4 maanden. Vermoedelijk langer door de te verwachten discussie. Dus de aanwijzing zal niet op tijd voor de WGB-deadlines vastgesteld zijn. De aanbeveling blijft dan staan, wat met zich meebrengt dat we het jaar (of halfjaar) daarop opnieuw aan de WGB moeten rapporteren. Nog daargelaten andere maatregelen die de WGB kan treffen.

Wat staat er op papier: ik heb geen zicht op wat 5.1.2e en 5.1.2e op papier hebben gezet. Enkele bestanden heb ik veilig gesteld voordat 5.1.2e de B&S schijf opschoonde, maar dat kan lang niet alles zijn. Wat er vanuit de WGB gezien nodig is, hebben we wel op papier: op het rijksweb ([Opvolging aanbevelingen - Alle documenten](#)) en 5.1.2i

Kort samengevat wil de WGB:

- *clear policy en guidelines over hoe met zelfmelden rekening wordt gehouden in resolving en sanctioning;*
- *clear policy en guidelines over de procedure for making self-reports en hoe in die procedures wordt omgegaan met multiple proceedings in various countries;*
- *guidance on procedures for self-reporting and the level of cooperation expected from defendants*

met vriendelijke groet, 5.1.2

Van: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e) 5.1.2e @om.nl>
Verzonden: maandag 4 april 2022 08:08
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
CC: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (FP) <5.1.2e @om.nl>
Onderwerp: RE: Heads up - Schema Internationale Clementiekaders komt later

Goedemorgen 5.1.2e en 5.1.2e

5.1.2e deed dit dossier al niet meer. 5.1.2e was de trekker hiervan en 5.1.2e zou idd hier ook aan mee werken. ^{Buiten reikwjdte}
Ik neem aan dat jullie helder hebben wat er nodig is voor de implementatie van de aanbeveling. Staat dat ergens op papier?

Ik stel voor dat wij aan de hand daarvan in overleg gaan met 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2 (en wellicht ook 5.1.2e) om uit te vinden wat er nodig is de komende tijd en of 5.1.2e dit idd niet meer kan doen. Aan de hand daarvan kunnen we kijken wie wat kan overnemen.

Hgr 5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>
Datum: 3 april 2022 om 13:42:40 CEST
Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>
Onderwerp: RE: Heads up - Schema Internationale Clementiekaders komt later

Hallo 5.1.2e

Weet jij wie de taak toebedeeld heeft gekregen die 5.1.2e / 5.1.2e vervulden m.b.t. het clementiekader?

5.1.2e en 5.1.2e werken hier met 5.1.2e aan. We moeten in juli schriftelijk rapporteren aan de WGB (en in oktober mondeling), maar het werk lijkt stil te liggen nu 5.1.2e is vertrokken en 5.1.2e zich aan het ontwikkelen is als PS ^{Buiten reikwjdte}
Ik ben ondertussen aan het polsen wat op korte termijn nog haalbaar is (o.a. bij PaG). Voor die inschatting is ook van belang om te weten wie het werk van 5.1.2e oppakt (en wanneer).

Morgen (maandag) om 13:00 uur hebben 5.1.2e en ik overleg met JenV en FIOD over de voortgang in de implementatie van de WGB aanbevelingen, waarin zelfmelden een belangrijk onderdeel is.

met vriendelijke groet,
5.1.2e

Van: 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e@om.nl>
Verzonden: donderdag 28 oktober 2021 16:00
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>; 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e@om.nl>
Onderwerp: Heads up - Schema Internationale Clementiekaders komt later

Dag allen,

5

Voor jullie info:

Bij ons laatste overleg over clementie in corruptiezaken is afgesproken dat ik met een overzicht zal komen van de bestaande clementiekaders in de 5.1.2a. Dit werk is wegens andere taken wat op de achtergrond geraakt. Ik heb in overleg met 5.1.2e besloten de opdracht later weer op te pakken.

Dan weten jullie dit! ☺

Groet, 5.1.2e

5.1.2e

(Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
 Verzonden: vrijdag 8 april 2022 19:29
 Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
 Onderwerp: zelfmelden: Belang van transparantie over korting voor zelfmelding en berekening boete en wvv

Zie, om rekening mee te houden in aanbevelingen 6.e (strafmaat), 7 (dissuasive straffen) en 3 en 6.c (clementiekader) het onderstaand commentaar van OECD op ontbreken van transparantie over de hoogte van de boete **Wjsg**

5.1.2e (FP 5.1.2e)

In calculating the Dutch fine it was taken into account that the payments to government officials took place during a long time (7 years) and that the bribe payments were significant. The calculation of the criminal fine was based on the maximum level of financial sanctions, the total number of bribe payments that had been identified and the fact that these payments constitute multiple criminal offences. Based on article 23 of the Dutch Criminal Code for legal persons, fines may be increased to the amount of the next category as the one provided for natural persons. For foreign bribery, legal persons may therefore incur a 6th category fine. As a result, the maximum level of financial sanctions for legal persons is ten times the fine applicable to natural persons, i.e. EUR 810 000. Article 57(2) of the Criminal Code allows for the cumulating of fines if several offences have occurred; for instance, where a foreign bribery offence also constituted a false accounting offence, sanctions could, at least in theory, reach two times a 6th category fine. Similarly, the commission of multiple bribery offences may lead to as many fines. Fines can also be cumulated with confiscation measures.

OECD

We understand this explanation. We are not taking into consideration confiscation in this assessment. Without a clear view of how many crimes of foreign bribery were counted and cumulated, it is very difficult for us to understand how the amounts were exactly the same in the US and in the Netherlands. Considering the maximum amount per crime of EUR 810 000, a fine of USD 100 million for **Wjsg** implies over 100 crimes of foreign bribery in accumulation and over 250 in the case of **Wjsg**. Although certainly possible, we believe the issue of lack of transparency remains as there is no information regarding how many crimes were taken into consideration, it is not clear how the math was done

5.1.2e

5.1.2e
 Functioneel Parket 5.1.2e
 M +31 6 5.1.2e

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
 Verzonden: donderdag 27 augustus 2020 11:06
 Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) 5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e @belastingdienst.nl'

<5.1.2e @belastingdienst.nl>; 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e @om.nl>

Onderwerp: Wjsg - Belang van transparantie over korting voor zelfmelding en berekening boete en wvv

Hi allen,

Ten overvloede.....maar toch ☺

Ik ben de concept evaluatie van de OESO (phase 4) over de implementatie en handhaving van het OESO anti-corruptieverdrag door NL aan het lezen.

De executive summary bevat (geen verrassing) de volgende 2 punten:

- "The Netherlands lacks a comprehensive legal framework for self-reporting and non-trial resolutions, generating uncertainty and reluctance in the private sector."
- "Sanctions imposed on legal persons for foreign bribery in the context of non-trial resolutions have yielded very large fines but clarity and transparency is required on the method for their calculation."

Ik zie het als onze taak om Wjsg te gebruiken als voorbeeld-zaak om (1) de "beloning" voor zelfmelding expliciet te maken en (2) zo transparant als mogelijk te zijn over de berekening van de boete (en het wvv).

Het is wat pionieren maar 5.1.2e is goed bezig met de cijfertjes en ik denk dat we voor inspiratie kunnen afkijken bij de 5.1.2a.

Groeten!

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Functioneel Parket 5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

M +31 6 5.1.2e | E 5.1.2e @om.nl | I www.om.nl

5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e)

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Verzonden: zaterdag 4 juni 2022 21:15
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
CC: 5.1.2e (FP 5.1.2e)
Onderwerp: RE: Clementie

Categorieën: Categorie Rood

Goed stukje n.a.v. het interview!

Andere zaken om te noemen...nope. Maar: in Wjsg en de Wjsg zit er – vermoedelijk na de zomer – wel wat aan te komen qua relevante persberichten en mogelijk ook hoge transacties.

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
Verzonden: zaterdag 4 juni 2022 14:51
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
CC: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
Onderwerp: RE: Clementie

Hallo 5.1.2 ,

Ter aanvulling op (min of meer) dezelfde info die we vorig jaar aan de WGB hebben gegeven over zelf-melden, heb ik in het follow-up report o.a. de volgende tekst voorgesteld. Zodra JenV het concept-rapport min of meer klaar heeft, zal ik je nog informeren over de volledige tekst op de betreffende aanbeveling, maar voor nu alleen hetgeen uit het interview:

In order to reach a wider audience, in addition to the press release, an interview with the public prosecutors involved in the Wjsg case has been published, explaining (in accessible language) why (the use of) self-reporting reporting is important and how the process works. For example, in the interview it is explained that the penalty discounts that are applied, are not much different from the usual process of determining sanctions in a court decision or in a PPS penalty order, in which all circumstances are taken into account, including the attitude of the suspect during the investigation. The interview also points out that this corresponds to principles of fair trial and legal certainty and that predictability what will happen for those who want to self-report, can contribute to better or more detection. (see: <https://magazines.openbaarministerie.nl/opportuun/2021/03/schikken-bij-corrupctie>).

Ken jij trouwens toevallig nog andere concrete zaken die we zouden kunnen noemen? Hoeft niet per se buitengerechtelijk of bribery te zijn.

Fijn weekend, 5.1.2

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
Verzonden: maandag 11 oktober 2021 20:29
Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>
Onderwerp: RE: Clementie

Veel dank hiervoor, goed om te weten 5.1.2e !

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) 5.1.2e @om.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 18:18

Aan: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) 5.1.2e @om.nl>

Onderwerp: RE: Clementie

Hallo 5.1.2e en 5.1.2e ,

We hebben vanmiddag in de WGB ons tussentijdse follow-up rapport over de implementatie van de WGB-aanbevelingen gepresenteerd (de bijlage bij onderstaande mail). Enerzijds complimenteerde de WGB ons met de vorderingen inzake het non-trial resolution framework, maar had anderzijds had de WGB de volgende zorgen/kanttekeningen:

- het is mooi dat de nieuwe Aanwijzing Hoge Transacties regels stelt voor publicatie van persberichten en dat deze regel in de praktijk wordt toegepast, maar de lead examiners spreken hun zorg uit dat dit allen geldt voor transacties die onder de aanwijzing Hoge Transactie vallen. De lead examiners benadrukken dat de WGB heeft aanbevolen dat dit voor alle foreign bribery cases de regel moet zijn;
- de WGB is bekend met de huidige aanwijzingen/instructies die voorschrijven dat er in afdoeningsmodaliteit en hoogte van een op te leggen boete rekening wordt gehouden met zelfmelding en medewerking aan onderzoek. Dit is echter nog geen duidelijke en concrete guidance for self reporting, zoals door de WGB is aanbevolen. Om te voldoen aan de aanbevelingen moeten die er komen.

Alhoewel de WGB zich beseft dat wetgevingstrajecten onzekerheden met zich meebrengen waar we geen invloed op hebben, wijst de WGB er op dat afronding van die wetgevingsprojecten noodzakelijk is om tot het oordeel te komen dat de WGB aanbeveling is voldaan. Hierover zal NL in oktober 2022 moeten rapporteren in de schriftelijke follow-up rapportage. Gelet op de goede vorderingen die NL maakt in de implementatie, ziet de WGB geen reden tot tussentijdse maatregelen.

Dat vormt dus extra reden om hetgeen te doen waar wij wel zelf invloed op hebben: een clementieregeling voor (buitenlandse) corruptiezaken.

Conclusies van WODC worden in het voorjaar van 2022 verwacht. Ik heb J&V gevraagd om WODC te wijzen op het belang van voortvarendheid in deze.

met vriendelijke groet, 5.1.2

Van: 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>

Verzonden: donderdag 16 september 2021 23:37

Aan: 5.1.2e (Functioneel Parket) <5.1.2e @om.nl>

CC: 5.1.2e (Functioneel Parket 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) 5.1.2e @om.nl>; 5.1.2e (FP 5.1.2e) <5.1.2e @om.nl>

Onderwerp: Clementie

Hierbij de link naar de clementine-map: 5.1.2

En zoals beloofd het follow-up rapport dat vandaag aan de WGB is verzonden. Zie bijlage. Waaronder inzake de voor clementie relevante aanbeveling 6.c: Regarding non-trial resolutions provide guidance on procedures for self-reporting and cooperation expected from defendants. 14 oktober horen we wat de WGB er van vindt. In het rapport wijzen we uiteraard op ^{Wjsg}. En op hetgeen in de [Aanwijzing Hoge Transacties](#), [Aanwijzing buitenlandse corruptie](#) en de [instructie hoge transacties en transacties in gevoelige zaken](#) is voorgeschreven over zelfmelding en medewerking aan het onderzoek. De instructie schrijft bijvoorbeeld voor dat persberichten over hoge transacties moeten vermelden of

factoren zoals zelfmelding en de mate waarin medewerking is verleend aan het onderzoek “zijn meegewogen bij het bepalen van de hoogte van het transactiebedrag”. Als onderdeel van “een toelichting op de hoogte van het transactiebedrag” die inzicht verschaft “in het gehanteerde uitgangspunt voor wat betreft de hoogte en samenstelling van het transactiebedrag gerelateerd aan de maximale boete die staat op overtreding van de in geding zijnde bepaling.”. En: “Het feit dat een verdachte zich meewerkend opstelt, door bijvoorbeeld aangifte tegen zichzelf te doen – het zogenaamde zelfmelden – en zoveel mogelijk medewerking te verlenen aan het onderzoek, kan ertoe leiden dat het te betalen transactiebedrag wordt gematigd. De hoogte van die matiging vormt maatwerk en is afhankelijk van alle van belang zijnde factoren. Dit wordt tot uitdrukking gebracht in het transactievoorstel dat aan het College van procureurs-generaal wordt voorgelegd.”

Zie, tot slot, de [Handleiding gevoelige Zaken](#) ter illustratie van de gelaagdheid van onze beleidsregels en (werk)instructies. In deze handleiding worden o.a. kenmerken genoemd ter beoordeling of sprake is van een ‘gevoelige zaak’. Deze term komt terug in voornoemde Aanwijzing, de Instructie hoge transacties en transacties in gevoelige zaken en in de [Aanwijzing](#) en [Instructie Voorlichting Opsporing en Vervolgning](#).

met vriendelijke groet, 5.1.2e

Onderzoek Wjsg

Verzoek om publicatie van toegepaste clementie in voorgenomen hoge transactie in corruptieonderzoek

OPENBAAR MINISTERIE

Datum 26 februari 2021

Auteur 5.1.2e, zaakofficier van justitie onderzoek Wjsg

OPENBAAR MINISTERIE

Functioneel Parket

1. OM aan zet: transparantie over toegepaste clementie in buitenlandse corruptiezaken

Nederland is partij bij verschillende anti-corruptieverdragen, waaronder het *OESO Verdrag inzake de bestrijding van omkoping van buitenlandse ambtenaren bij internationale zakelijke transacties* en het *VN Verdrag tegen corruptie*. Zowel de OESO als de VN houden toezicht op de uitvoering van de verdragsverplichtingen door de lidstaten. De periodieke evaluatierapporten over het Nederlandse uitvoeringsbeleid hieromtrent kunnen op veel politieke en maatschappelijke aandacht rekenen. Nederland is gehouden om in voldoende mate opvolging te geven aan de aanbevelingen die in deze rapporten door de OESO en de VN worden gedaan.

De OESO Anti-Corruptie Werkgroep heeft recentelijk de Nederlandse praktijk van corruptiebestrijding geëvalueerd. Het rapport en de aanbevelingen zijn op 5 november 2020 gepubliceerd. Eén van deze aanbevelingen ziet op het ontwikkelen van richtlijnen voor zelfmelding van mogelijke (buitenlandse) corruptie door bedrijven:

The lead examiners welcome the use of self-reporting as a source of detection of foreign bribery cases in the Netherlands. However, self-reporting has only resulted in the detection of a small number of cases, to date. There appears to be a general reluctance to make self-reports given uncertainty about the consequences and the lack of an overarching legal framework. The lead examiners therefore recommend that the Netherlands establish a clear policy and guidelines explaining the extent to which self-reporting will be considered in resolving and sanctioning foreign bribery cases. Furthermore, they encourage the OM to provide guidance on procedures for self-reporting.

In de aanbevelingen roept de OESO Nederland niet alleen op om voor buitengerechtelijke afdoeningen richtlijnen te ontwikkelen voor zelfmelding, maar ook voor de vereiste mate van medewerking aan het onderzoek, voor de factoren die meewegen bij de straftoemeting en voor het toepassen van aanvullende maatregelen zoals compliance monitors en andere herstelmaatregelen.

Naar aanleiding van deze aanbevelingen schreven de ministers van J&V en BZ op 9 november 2020 in hun brief aan de Tweede Kamer dat "het voornemen bestaat tot het onderzoeken van een kader voor de zelfmelding van misstanden en medewerking aan opsporingsonderzoek door verdachte bedrijven". Dit voornemen wordt overigens niet exclusief gekoppeld aan internationale corruptiezaken.¹

Op korte termijn wordt ook het rapport van het evaluatieteam van de VN verwacht. Op grond van het *VN Verdrag tegen corruptie* moeten de lidstaten passende maatregelen nemen om medewerking aan corruptieonderzoeken, alsmede zelfmelding in dergelijke onderzoeken, te bevorderen. Op grond van artikel 37 van dit verdrag moeten de lidstaten voorzien in de mogelijkheid tot strafvermindering en zelfs immuniteit van rechtsvervolging voor een verdachte die aanmerkelijke medewerking verleent bij de opsporing of vervolging van corruptiedelicten. Mogelijk zal het evaluatieteam van de VN zich ook over de naleving van dit artikel door Nederland, waaronder de mate van transparantie hieromtrent, uitlaten in haar evaluatierapport.

Opgemerkt zij dat in veel OESO-lidstaten clementieregelingen in ontwikkeling zijn. In sommige landen bestaat er al zo'n regeling **6.1.2a**

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/11/09/tk-aanbieding-evaluatierapport-nederland-oeso-working-group-on-bribery-en-reactie-op-rapport-exporting-corruption>.

OPENBAAR MINISTERIE

Functioneel Parket

5.1.2a), andere landen staan aan de vooravond daarvan (5.1.2a).

Dit voorjaar (maart/april) dient de Minister van J&V de Tweede Kamer in een beleidsreactie te berichten welke opvolging er inmiddels/tot dusver is gegeven aan de recente aanbevelingen van de OESO (en zo mogelijk ook die van de VN).

Naast genoemde internationale verplichtingen, klinkt ook vanuit de samenleving de roep om duidelijke richtlijnen voor de toepassing van clementie bij afdoening middels (hoge) transacties, in het bijzonder in internationale corruptiezaken. In het eind 2020 gepubliceerde *Report Exporting Corruption* van Transparency International is het volgende vermeld:

Non-trial dispositions in many countries also fail to meet standards of accountability and due process, lacking clear guidelines and judicial review. Countries with weaknesses in their approach to non-trial resolutions include [...] the Netherlands. [...]

En specifiek over Nederland:

There is a large difference in settlement amounts in cases of foreign corruption compared to national corruption (either as a settlement or imposed by local courts), with much higher settlements in foreign corruption cases. Clear guidelines are lacking for companies on what to expect when they report or enter into settlement negotiations.

In diverse wetenschappelijke artikelen en opiniestukken die de afgelopen jaren zijn verschenen hebben ook wetenschappers, advocaten en andere private partijen het OM opgeroepen om richtlijnen te ontwikkelen betreffende de kaders voor (onder meer) zelfmelding en medewerking.²

De strekking van al deze aanbevelingen vanuit binnen- en buitenland laat zich als volgt samenvatten:

- In Nederland hebben noch de staande, noch de zittende magistratuur richtlijnen voor de straftoemeting ten aanzien van rechtspersonen in buitenlandse corruptiezaken. De Rechtspraak heeft weliswaar oriëntatiepunten gepubliceerd die zien op fraudedelicten in algemene zin, waaronder begrepen omkopingsdelicten. Hierin worden algemene strafvermeerderende en strafverminderende factoren genoemd. De geïndiceerde straf wordt gekoppeld aan de hoogte van het benadelingsbedrag. Echter, nu de geïndiceerde straf een gevangenis- dan wel een taakstraf betreft, bieden deze uitgangspunten voor ondernemingen geen enkel houvast.

² Zie A. Verbruggen & T.R. van Roomen, 'Internationale trends in preventie, detectie en repressie van corruptie', TBS&H 2017/1/6; J.I.P. Hofstee, 'Buitenlandse corruptie in Nederland en de VS: een geschikte aanpak?', TBS&H 2017/1/6; A.J.M. de Swart & F. Mattheijer, 'Zelfmelding en meewerken, wat schuift het?', S&O 2018/2/3; F. Haijer & E. Sikkema, 'Amerikanisering van corruptiebestrijding. Buitengerechtelijke afdoening en andere tendensen in de handhaving van anticorruptiewetgeving', TBS&H 2018/2/2; M. Paardekooper & M. Stevens, 'Corporate enforcement in het Nederlandse strafrecht', TvS&O 2019/4; M. Velthuis, 'Medewerking door ondernemingen aan een strafrechtelijk onderzoek - Nopen nieuwe ontwikkelingen tot invoering van Nederlands beleid voor interne onderzoeken?', TBS&H 2020/3/2; J. Sithamparappillai, 'De concept-zelfmeldregeling voor het OM. Een onderzoek naar corporate enforcement in het Nederlandse strafrecht', scriptie Amsterdam Law School, University of Amsterdam 2020.

OPENBAAR MINISTERIE

Functioneel Parket

- De Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie noemt strafverhogende en strafverlagende elementen, maar biedt geen duidelijkheid ten aanzien van de te verwachten strafmodaliteit, -soort en -maat.
- Dit leidt tot rechtsonzekerheid.
- Het OM dient daarom transparanter te zijn over het straftoemingsbeleid ten aanzien van rechtspersonen in internationale corruptiezaken, zodat het voor bedrijven meer voorspelbaar wordt op welke wijze omkoping zal worden gesanctioneerd.
- Naar verwachting zal het bedrijfsleven zijn gedrag hier op afstemmen; een duidelijk straftoemingsbeleid voor dit soort zaken zal een sterke *incentive* bieden voor rechtsherstel, resulterend in een toename van zelf-meldingen van mogelijke omkopingsgedragingen en de bevordering van het zogenaamde zelfreinigend vermogen van bedrijven door het toepassen van remedial action en het opzetten c.q. verbeteren van een adequaat compliance programma. Dit komt uiteindelijk de corruptiebestrijding in het algemeen en de – snelheid en effectiviteit van de – opsporing en vervolging van omkoping in het bijzonder ten goede – oftewel het algemeen belang.

De aandacht voor dit onderwerp ziet zoals gezegd op een voorgestaan straftoemingsbeleid voor rechtspersonen in *buitenlandse corruptiezaken* in het algemeen en – voor deze zaak van belang – een clementiekader in het bijzonder. Dit zal mede zijn ingegeven door de hoge transacties die de afgelopen jaren zijn gesloten met de bedrijven **Wjsg** (**Wjsg** **Wjsg** (**Wjsg** **Wjsg** (**Wjsg** (**Wjsg** en **Wjsg** (**Wjsg** Hoewel de publicaties (persberichten, feitenrelazen) van het OM betreffende deze transacties wel enig inzicht geven in de elementen die in strafverhogende of strafverlagende zin bepalend zijn geweest voor het vaststellen van de hoogte van de boetecomponent, blijft de weging van deze factoren voor de buitenwereld voorsnog een “black box”. Tegelijkertijd kunnen we vaststellen dat dergelijke boete- en wv-bedragen in corruptiezaken nog nooit door een Nederlandse rechter zijn opgelegd (zelfs niet een fractie daarvan), laat staan dat de rechter zich heeft uitgelaten over de mitigerende werking op de straftoemering van zelfmelding en medewerking.

2. Publicatie van toegepaste clementie in onderzoek **Wjsg**

Het FP wenst de aanbevelingen van (onder andere) de OESO daadkrachtig en binnen afzienbare termijn op te volgen. Hoewel er nog geen vastgesteld en gepubliceerd OM-beleid is (zie ook par. 3), meent het FP dat het onderzoek **Wjsg** een uitgelezen kans biedt om de reeds toegepaste korting op de berekende maximale geldboetes voor zelfmelding en medewerking extern zichtbaar te maken. Het gaat uitdrukkelijk niet om het publiceren van een breder kader, maar uitsluitend om het zichtbaar maken van de gehanteerde kortingspercentages.

Zoals bekend ziet onderzoek **Wjsg** op (omvangrijke) buitenlandse ambtelijke en niet-ambtelijke omkoping door verschillende dochterbedrijven van **Wjsg**. Voor een overzicht van de relevante feiten en omstandigheden wordt verwezen naar de feitenrelazen per deelonderzoek (**Wjsg**).

OPENBAAR MINISTERIE

Functioneel Parket

Wij zijn voornemens om deze zaken tegen de verdachte bedrijven af te doen middels "hoge transacties". Een dergelijke afdoening vinden wij om de volgende redenen passend:

- De verdachten in onderzoek **Wjsg** hebben de strafbare omkopingsbetalingen zelf gemeld bij het OM;
- Alle verdachten hebben meegewerkt aan het strafrechtelijk onderzoek en relevante informatie aan de FIOD en het OM verstrekt;
- Alle verdachten hebben herstelmaatregelen en compliancemaatregelen ter voorkoming van het (opnieuw) plegen van strafbare feiten genomen;
- Alle verdachten hebben de feiten erkend;
- Alle verdachten hebben het wederrechtelijk verkregen voordeel aan de Staat betaald (*NB: in het onderzoek **Wjsg** is er geen wederrechtelijk verkregen voordeel vastgesteld*);
- Geen van de verdachten is eerder veroordeeld voor strafbare feiten.

De drie transacties bevatten ieder een boetecomponent. In de respectievelijke feitenrelazen is in een aparte paragraaf aandacht besteed aan de vaststelling door het OM van het boetebedrag. Daarbij is in het bijzonder ingegaan op de vraag of verdachten de strafbare feiten zelf hebben gemeld, alsmede op de mate waarin de verdachten hebben meegewerkt aan het opsporingsonderzoek.

Bij de beoordeling van de mate van *zelfmelding* is bepalend wanneer er gemeld is (te weten: spontaan, voordat de verdachten bekend waren met het lopende strafrechtelijke onderzoek) en hoe volledig de melding is. Onderzoek **Wjsg** is gestart (mede) naar aanleiding van de zelfmelding door **Wjsg** namens haar dochters **Wjsg**, **Wjsg** en **Wjsg**. Dankzij de melding en de opvolgende medewerking is de FIOD in staat geweest om de omvangrijke niet-ambtelijke omkoping door genoemde bedrijven te onderzoeken en te verbaliseren.

Bij de beoordeling van de mate van *medewerking* zijn van belang de reikwijdte, kwantiteit, kwaliteit en timing van de medewerking. In de betreffende onderzoeken is deels proactief (ongevraagd) en deels reactief (desgevraagd door opsporing) meegewerkt. Vast staat dat de FIOD in staat is geweest om de door verdachten aangedragen informatie te verifiëren, bijvoorbeeld door het verkrijgen van de brondocumenten interne onderzoeken die zijn verricht, het veredelen en uitleveren van data uit het buitenland en van versleutelde data en het beschikbaar stellen van (ex-)medewerkers voor verhoren. Wij concluderen dat de betreffende vennootschappen maximale medewerking hebben verleend.

Ons uitgangspunt is dat een van buitenlandse omkoping verdachte rechtspersoon die zichzelf meldt en die maximaal meewerkt aan het strafrechtelijke onderzoek, in totaal 50% korting op de geldboete kan krijgen (25% voor de zelfmelding en 25% voor de medewerking). Na interne discussies hieromtrent binnen het FP, hebben wij geconcludeerd dat dergelijke (hoge) percentages passend en geboden zijn. Dit percentage (50%) wordt ten aanzien van buitenlandse corruptiezaken reeds enige tijd gehanteerd in de Verenigde Staten.³ Zie bijgevoegd ter verduidelijking de Amerikaanse Foreign Corrupt Practices Act Corporate Enforcement Policy (**Bijlage**). In tegenstelling tot het **5.1.2a** model met tabellen en percentages, hanteren de **5.1.2a** juist "zachte" criteria die uitgebreid zijn beschreven in verschillende richtlijnen van de Serious

³ Opgemerkt zij dat de Amerikanen een betrekkelijk fijnmazig straftoemettingsbeleid hebben in hun Sentencing Guidelines. Deze zijn van toepassing op zowel het Openbaar Ministerie als de rechtspraak en hierin wordt duidelijk aangegeven welke factoren verdisconteerd zullen worden en hoe zwaar deze zullen wegen (middels een puntensysteem).

OPENBAAR MINISTERIE

Functioneel Parket

Fraud Office.⁴ De kortingspercentages die tot op heden zijn gehanteerd in de Britse equivalent van de hoge transacties met bedrijven – de zogenaamde *Deferred Prosecution Agreements* (DPA's) – en die na accordering van de rechter zijn gepubliceerd, vormen de relevante benchmark voor toekomstige zaken. Uit deze "case-law" kan worden afgeleid dat in de meest recente DPA's telkenmale een korting van 50% op de (maximale) boete is gehanteerd vanwege zelfmelding en medewerking.⁵

Onderzoek [Wjsg] is een uitgelezen casus om de standaard te zetten voor clementie in internationale corruptieonderzoeken. De FIOD en het FP hebben niet eerder een onderzoek gedraaid naar buitenlandse omkoping waarin in vergelijkbare mate is gemeld én meegewerkt aan het opsporingsonderzoek. Er zitten geen onderzoeken "in de pijplijn" waar dit aan de orde is. In onderhavig onderzoek hebben we voor zowel de zelfmelding ([Wjsg]) als de medewerking ([Wjsg]) een maximale korting van 25% op de berekende (maximale) boete toegepast. Ten aanzien van de feitencomplexen die niet door verdachten zelf zijn gemeld ([Wjsg]), is (uiteraard) geen korting verleend voor zelfmelding. Wij hebben de verdachten niet alleen mondeling ons straftoemingskader medegedeeld, maar dit tevens schriftelijk uiteengezet in de betreffende feitenrelazen en het persbericht. Hoewel het mogelijk is de expliciete toepassing van de korting alsnog te verwijderen uit de feitenrelazen, verzoeken wij het College in te stemmen met de vaststelling en (dus) publicatie van de feitenrelazen inclusief de toegepaste kortingspercentages.

3. Ontwikkelen van een bredere clementieregeling in de vorm van een Aanwijzing

Onderhavig verzoek ziet louter op de toepassing van clementie en de explicitering in openbare stukken hiervan betreffende het onderzoek [Wjsg]. Uiteraard realiseren wij ons dat dit precedentwerking zal hebben in andere internationale corruptiezaken. Dit is wat ons betreft precies de bedoeling.

In mei 2019 heeft het FP bij monde van haar woordvoester in de media gereageerd op eerdere externe oproepen:

"Omdat we de wens vanuit de advocatuur begrijpen en zelfmelden aanmoedigen, zijn we bezig om te beoordelen hoe wij een zelfmeldregeling en eventueel daarbij behorende strafrichtlijnen moeten vormgeven," verklaart ze. Zo'n regeling moet binnen het Nederlandse systeem van strafrecht en strafvordering passen en alle belangen van betrokkenen moeten voldoende gewaarborgd zijn. **5.1.2e**: *"Wij zullen hiervoor ook het gesprek aangaan met de advocatuur en de rechterlijke macht. Dit proces is dus in ontwikkeling."*

Inmiddels is het bijna twee jaar later. Wat ons betreft is er thans, mede gezien de internationale ontwikkelingen, aanleiding om met voortvarendheid te werken aan de ontwikkeling van een breder toepasbare clementieregeling voor bedrijven, waarin de toepasselijke criteria uiteen worden gezet.

⁴ Zie voor de Britse richtlijnen:

<https://www.sfo.gov.uk/publications/guidance-policy-and-protocols/corporate-self-reporting/>
<https://www.sentencingcouncil.org.uk/offences/magistrates-court/item/bribery/>

⁵ Zie <https://www.sfo.gov.uk/publications/guidance-policy-and-protocols/deferred-prosecution-agreements/>. In de meest recente DPA (30 oktober 2020, SFO vs Airline Services Limited (ASL)) oordeelde de toetsingsrechter dat "50% could be appropriate not least to encourage others how to conduct themselves when confronting criminality".

OPENBAAR MINISTERIE

Functioneel Parket

Het heeft onze voorkeur om te zijner tijd een clementieregeling te introduceren in de vorm van een aanwijzing. Een aanwijzing bindt het OM, zonder dat er een consensuele afspraak tussen het OM en de verdachte tot stand komt. Enerzijds is het OM gebonden om te handelen overeenkomstig zijn eigen aanwijzing en gemotiveerd aan te geven welke mate van clementie wordt toegepast in het voorliggende geval. Anderzijds geeft een aanwijzing voldoende houvast aan verdachten en hun advocaten om te kunnen inschatten welke mate van clementie kan worden verwacht bij zelfmelden en meewerken.

Wij kunnen ons voorstellen dat de eerste stap voor het ontwikkelen van een clementieregeling wordt genomen door het toepasselijke kader te introduceren in een reeds bestaande Aanwijzing, te weten de Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie.

Uiteraard moet er voldoende aandacht zijn voor mogelijk(e) onbegrip en argwaan ("klassenjustitie") bij een dergelijke clementieregeling. Dit onbegrip is mogelijk weg te nemen door expliciet op te nemen wat voor de professional vanzelfsprekend is, maar voor het bredere publiek misschien niet; een bedrijf kan uitsluitend een boete worden opgelegd en geen gevangenisstraf, een transactie impliceert niet dat natuurlijke personen niet vervolgd worden, het stimuleren van zelfmeldingen dient het algemeen belang en in tegenstelling tot financieel-economische delicten bestaan er voor andersoortige delicten reeds lange tijd strafvorderingsrichtlijnen en rechterlijke oriëntatiepunten voor strafoplegging.

Wij denken graag mee over het verder vormgeven van een dergelijke regeling en zijn graag bereid om één en ander nader uit te werken in een (aanvullend) *position paper*.

Aangezien een dergelijke aanwijzing naar wij vermoeden nog enige tijd op zich zal laten wachten, en de onderhavige op dit punt uitzonderlijke corruptiezaak zich nu aandient, verzoeken wij het College om reeds nu, ondanks het ontbreken van beleid hieromtrent, akkoord te gaan met publicatie van de feitenrelazen inclusief de toegepaste kortingspercentages.
